

Izhaja ob 4. zjutraj.
Stane mesečno Din 25 —; za ino-
zmetvo Din 40 —; neobvezno.
Oglasi po tarifu.
Uredništvo:
Dnevna redakcija: Miklošičeva cesta
št. 16/L. — Telefon št. 72.
Nočna redakcija: od 19. ure naprej v
Knafovi ul. št. 5/L. — Telefon št. 34.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 36.
Inseratni oddelček: Ljubljana, Prešer-
nova ulica št. 4. — Telefon št. 492
Podružnici: Maribor, Barvarska ulica
št. 1. — Celje, Aleksandrova cesta.
Račun pri poštnem čeku, zavodu: Ljub-
ljana št. 11.842 — Praha čisto 78.180.
Wien, Nr. 105.241.

Ljubljana, 1. septembra.

Vodstvo HSS je izdalo komuniké, v katerem energično zavrača vsako misel na sodelovanje s stranko srbskih zemljoradnikov, ki bi vedla do ustanovitve enotne seljaške stranke z vsi državno. V tem službenem obvestilu prištevajo vodstvo HSS stranko srbskih zemljoradnikov med »skrahirane srbijske stranke».

Zemljoradniški kongres v Beogradu, o katerem se je napovedovalo, da bo istovrstil veliko vsedržavno seljaško stranko, je torej končal s popolnim fiaskom. Srbski zemljoradniški so na kongresu proglasili politiko Stjepana Radića za »izdajstvo seljaštva«. Stjepan Radić pa sedaj oznanja svedu, da je stranaka srbskih zemljoradnikov skrahirana stranka. S tem so eni kot drugi priznali, da v naši državi ni pravega in krepkega kmetijske - strankarskega političnega pokreta ter da je vse to, kar smo dosedaj slišali o politiki, ki je pri nas zastopala pod geslom »Kmet — kmeta«, amo varanje kmetov. Mi smo že za-
lostno pojasnjevali, da je diktatura ene-
ga stanu v moderni državi nemogoča, ar je v zadnjih letih zlasti drastično
kazala katastrofalna politika bolgar-
skih zemljoradnikov; srbski zemljorad-
niki in radićevci, ki jemljejo pri nas v
zakup seljaško politiko, pa so sedaj sa-
mi ocenili vrednost in poštenost svoje
politike ter sami razkrili svojo dema-
gogijo in to še preje, predno je bila »Se-
ljaška stranka Srbov, Hrvatov in Slo-
vencev« ustanovljena.

Za nas Slovence so dogodki na beo-
grajskem kongresu zemljoradnikov ter
dodatna izjava radićevcev dragocen
dokaz o nespametni in nesrečni politiki
gosp. Puclja, ki se prikazuje slovenske-
mu kmetu kot njegov apostol. Ker do-
sedaj za kmeta ni še ničesar storil in
tudi nima sposobnosti, da bi zanj kaj
posebnega dosegel, prekriva svoje po-
litične uspehe z opevanjem mučeništva
Matije Gubca ter s tolažbo za bodoče
čase, ko bo »zavladala kmetijska stran-
ka od Triglava pa tja do Bospora«. Med
tem pa realna dejstva z veliko silo raz-
ganjajo Pucljeve prazne obljube ter po-
stavljajo voditelje kmetijskega gibanja
v čudno luč. Gosp. Stjepan Radić je
sedaj povedal, da je bil gosp. Puclj do
zadnjega časa v parlamentarnem klubu
»skrahirane srbijske stranke«. Dokler
smo mi dopovedovali, da je politika g.
Puclja v zvezi s srbskimi zemljoradniki
brezuspешna in škodljiva za slovenske-
ga kmeta, nam pristaši SKS tega niso
hoteli verjeti. Danes morajo to slišati
na usta gosp. Stjepana Radića, ki jim
kot njihovih vrhovni šef naznani, da je
gosp. Puclj zapustil skrahirano in po-
tanilajočo se zemljoradniško ladjo.

Srbski zemljoradniki pa na drugi stra-
ni obsojajo politiko Stjepana Radića, jo
proglasijo za izdajstvo nad kmetij-
stvom. Ker je gosp. Puclj vstopil v ra-
dićevski klub ter priznal gosp. Stjepana
Radića kot svojega političnega vodite-
lja, velja naravno sodba srbskih zemljor-
adnikov o Stjepanu Radiću in njegovi
politiki tudi za gosp. Puclja in njegovo
politiko. Srbski zemljoradniki pravijo, da
radićevska stranka, odkar je vstopila
v vlado, ne zastopa več interesov kmeč-
kega stanu. Zlasti očita radićevcem
agrarno reformo, ki so jo začeli izvajati
na korist veleposestnikov in bank ter
na neizmerno škodo kmetov. Ravno
ako obtožujejo srbski zemljoradniki ra-
dićevce radi davčnega sistema, ki pod
njihovim režimom s svojim vijakom boli
kritična na ljudstvo kot kdaj prej. Za-
jaj še označujejo srbski zemljoradniki
politiko gosp. Stjepana Radića in ne-
povega priveska — pucljevec in pre-
luhovcev — za izdajstvo seljaštva in
metistva, naj se pristaši SKS in »Zve-
za slovenskega kmetijskega ljudstva«
ami zanimalo.

Za nas zadostujejo že samo te kon-
tatacije, ki je potrjujejo pravilnost na-
še dosedanje ocene politike gg. Puclja
in Prepeluha. Kdor je sposoben politi-
ko misliti, ne bo čakal, da doživi s
pucljem vred še tako razočaranje pri
Radiću, kakor ga je doživel pri srbs-
kih zemljoradnikih. Ponavljamo, ker
mo že tolikokrat zapisali: da bi g. Pu-
clj slovenskemu kmetu mnogo več ko-
stila, ako bi rajše iskal zaslonbe in
odelovanja pri slovenskih demokratih,
katerim imajo pristaši SKS iste po-
be in dele zlasti na delu. Isti uspe-
h, kakor pa da trmoglavo razbiha na-
redno fronto v Sloveniji ter lovi poli-
čne muhe sedaj celo po Hrvaškem.
e do sedaj je dr. Žerjav več dosegel
in storil za slovenskega kmeta, kakor
g. Puclj in vsi njegovi zavezniki. V
kupnem sporazumu med SDS in SKS
abi se dalo doseči še neprimerno
ečje uspehe. Ako g. Puclj danes še
e more uvideti, da se preko sloven-
skih demokratov, brez njih, ali celo
proti njim, v Sloveniji ne da delati na-
redne politike v interesu vseh stanov
in tudi v korist slovenskega kmeta, se
bo še siurno prepričal, če tudi pre-
pozno. Fiasko zemljoradniškega kon-
gresu v Beogradu ter izjave, ki so ob
tej priliki bile izrečene od radićevcev

Razčiščevanje političnih vprašanj

**Radićev komuniké proti zemljoradnikom. — Mučen položaj g. Puclja. — Klerikalcem nikdo ne veruje. — Pričetek normalne-
ga delav vladi.**

Beograd, 1. sept. p. V političnem živ-
ljenju vlada mrtvilo. Zaključki zemljor-
adniškega kongresa se komentirajo kot
pričetek ostre akcije zemljoradniške
stranke proti Radiću zlasti v Bosni in
Dalmaciji. Mnogo pozornosti je vzbudi-
l tudi v Zagrebu objavljeni komuniké,
ki odklanja vsako zvezo z zemljorad-
niki na način, ki sicer pri podobnih
službenih izjavah med kulturnimi ljud-
mi ni običajen. Radić žaljivo prolaša
zemljoradniško stranko za »skrahira-
no stranko«. Znano je, da je še do ne-
davnega prav živahno ž njó koketiral,
a je s tem naletel na odpor in ostro kri-
tiko pri svojih zaveznikih, ki so zahte-
vali od njega, da javno preseka vsako
zvezo z zemljoradniki. Z Radićevó da-
našnjo izjavo je prišel v mučen in mo-
ralično nevdružen položaj tudi g. Pu-
clj, ki še vedno vzdržuje fikcijo, da je
istočasno radićevcev in zemljoradnik.
Ostala vsebina Radićevega komunike-
ja pa in vzbudila posebnega zadovolj-
stva in se označuje za neiskreno.

Vaš dopisnik je imel danes priliko
razgovarjati z uglednim radikalnim vo-
diteljem o ponudbah, s katerimi obla-
ga g. Korošec min. predsednika Pašića na
Francoskem. Ti poskusi so brez izgle-
da. Ako bi se SLS odpovedala celemu
svojemu dosedanemu programu, bi bilo

seveda mogoče razgovarjati. Toda SLS
tega predpogoja za razgovore ni ustva-
rila, na njene besede pa danes nihče
nič več ne da. V tem oziru je pretek-
lost tudi beograjske kroge, ki dolgo ni-
so poznali neiskrenosti in nepoštenosti
klerikalne politike, mnogo naučila.

Stalno se vzdržujejo govornice o fu-
ziji med bosanskimi muslimani in Da-
vidovičevimi demokrati. V tem smislu
si razlagajo tudi današnji sestanek med
Davidovičem in Spahijem poslancem
Čumavičem. Davidovič se poda pri-
hodnje dni v notranost Srbije, kjer pri-
redi sestanek okrožnih odborov. Nato
bo odnatoval v Črno goro.

Za četrtek je naznanjen povratak mi-
nistra Gjurčića in skupščinskega pre-
sednika Trifkovića. Z njunim prihodom
postane politično življenje živahnejše.
Vlada vzame razna resortna, pa tudi
politična vprašanja v pretres. Pred-
vsem gre za premestitev in novo po-
stavljanje uradništva v hrvaških kra-
jih. Precejšnja tozadevna nesoglasja se
bodo baie rešila, ko se zopet sestane
ministrski svet k seji. Sicer so vladni
krogi zelo optimistični. Zlasti se prista-
ši Radićeve stranke hvalijo, da akcija
Hrvaške zajednice in radićevskih di-
sidentov nima zaslombe med volilci.

Ostre odredbe proti bolgarskim komitom

**Komitaška akcija se je vnovič razširila. — Naša vlada bo zahte-
vala visoko odškodnino za vsakega ubitega Jugoslavena.**

Beograd, 1. sept. p. Protest jugoslo-
venske vlade pri bolgarskem kabinetu
radi pošiljanja komitskih čet preko me-
je na naše ozemlje, je ostal brez uspe-
ha. Četaška akcija nikakor ni ponehala,
ampak se je celo še povečala. Pre-
tekli mesec je prišlo na naše ozemlje
v strumiški in tikveški kraj pet ko-
mitskih čet, ki pa so bile uničene. Na
podlagi zbranih dokumentov se je ugo-
tovoilo, da oficijelna Bolgarska pod-
riva organiziranje četašev gmotno in moral-
no, zlasti pri prekoračenju meje. Zato
zahtevata notranje in zunanje minist-
stvo, naj se store proti Bolgarski novi
koraki kot represalije, zlasti da se za-

ltevaja visoka odškodnina za vsakega
Jugoslavena, ubitega v boju z bolgar-
skimi četaši. Predlagane so še druge
ostre mere, ki pa so še tajne.

Znani komitski vojvode Milan Stan-
kovič, Gligorije Ciglevi in drugi, ki so
pobegnili v Jugoslavijo, so potom po-
sebnih kurirjev prešli pozive, naj se
zopet vrnejo v Bolgarijo in se stavijo
v službo revolucionarjem. V tem pri-
meru jim bo vse odpuščeno; ako pa
se pozivu ne odzovejo, naj računajo s
posledicami. Kakor se doznavajo, so
omnjeni komitski vojvode gladko od-
bili vsa mamila revolucionarjev ter
kurirje pobili.

Jugoslavija na zasedanju Zveze narodov

**Neobičajno veliko zanimanje v Beogradu. — Odhod naših de-
legatov in novinarjev. — Sestanek zunanjih ministrov Male
antante.**

Beograd, 1. septembra, n. Za sesta-
nek Zveze narodov v Ženevi vlada v
vseh političnih krogih veliko zanimanje,
ker se ima pri tej priliki rešiti mnogo
vprašanj medsebojnega razmerja med
balkanskimi državami, zlasti kar se tiče
grškega predloga o varnostnem paktu
na Balkanu in o obvezni arbitraži. Vlad-
ni krogi so nezadovoljni s tem grškim
predlogom, ker menijo, da je treba po-
prej poravnati vsa sporna vprašanja
med Grčijo in Jugoslavijo.

Zunanji minister dr. Ninčić je že na
potu v Ženevo. Za njegove odsotnosti
ga zastopa minister ver Miša Trifunovič.
Jutri odpotujejo v Ženevo ostali

delegati in eksperti naše kraljevine s
šefom presbiteria Ivkovičem in osebnim
tajnikom dr. Ninčića. Z njim odpotuje
v Švico tudi več beograjskih novinarjev.
V Ženevi se čim prej sestane dr. Ni-
nčić z zunanjima ministroma Češkoslo-
vaške in Rumunske, dr. Benešem in
Duco, da se določijo smernice za skup-
no nastopanje vseh treh držav Male
antante na zasedanju Zveze narodov v
vprašanjih, ki jih posebno zanimajo.

Beograd, 1. septembra, r. Pomočnik
zunanjega ministra, Marković, je spre-
jel danes francoskega poslanika Grenar-
da. Ta poset je v zvezi z jesenskim za-
sedanjem Zveze narodov.

Iz Bolgarije

Beograd, 1. septembra, p. Zunanje mi-
nistvo je prečelo brzojavko, da se je zdrav-
stveno stanje bolgarskega kralja Borisa, ki
je obolél, danes nekoliko zboljšalo in da je
kralj že sprejel nekaj politikov v avdienci.

Sofija, 1. septembra, r. Včeraj popoldne
je kralj Boris sprejel v Mesermorji Malinova,
voditelja opozicije in šefa demokratske
stranke. Avdienca je trajala čeli dve uri in
se ji pripisuje velik pomen, ker Malinov ve-
lja za naslednika Cankova.

Minister Gjurčić v Zagrebu

Zagreb, 1. septembra, n. Nocoj je prišel
semkaj minister Gjurčić in se nastanil v
hotelu Esplanade. Jutri popoldne nadaljuje
svojo pot v Beograd.

Imenovanje beograjskega agrarnega direktorja

Beograd, 1. septembra, n. Načelnik ko-
municacijskega oddelka ministrstva za agrar-
no reformo Zvonimir Kralj je postavljen
za agrarnega direktorja v Beogradu.

Skrajšan kadrovski rok za dijake trgovskih šol

Beograd, 1. septembra, n. Ministrstvo za
vojno in mornarico je odredilo, da smejo
dijaki trgovskih šol odslužiti skrajšani ka-
droski rok.

ter na njih naslov, so dovolj jasni do-
kazi za pogrščenost dosedanje politike
g. Puclja. V politiki ni nobena stvar ta-
ko važna, kakor pravočasno pravo spo-
znanje ter potrebna elastičnost za re-
vidiranje pozrešne taktike.

Mednarodni mirovni kongres v Parizu

Pariz, 1. sept. z. Danes je bil na Sor-
bonni v Parizu odprt 24. mednarodni
mirovni kongres, kateremu pris-
tvsuje nad 50 organizacij, med njimi
Mednarodna strokovna zveza. Medna-
rodna zveza esperantistov, francoska
uradniška organizacija itd. Do sedaj je
prislo 20 narodov. Posebno številno so
zastopani Nemci. Na dnevnem redu
kongresa je na prvem mestu razprava
o protokolu glede mirne ureditve me-
narodnih konfliktov, ki je bil sprejet na
petem zasedanju Zveze narodov. Kon-
gres se bo bavil dalje tudi z varnost-
nim in razorožitvenim problemom me-
narodne gospodarske organizacije ter
z drugimi aktualnimi vprašanji.

Odredbe za okrepitev lire

Rim, 1. septembra, k. »Secolo« javlja,
da je finančno ministrstvo radi preprečenja
špekulacij v škodo kurza lire izdalo slede-
če ukrepe: 1.) Prepoved, da se izdaja ino-
zemskim finančnikom kredite v lire; 2.)
prepoved eskontiranja menic v lire, ki so
jih inozemski tvežke imitirale za svoje na-
stavljenice v Italiji; 3.) prepoved plačevanja
z zunanjim kreditnim mestom, če ni na
razpolago protivrednosti v devizah; 4.) vse
resortne menice je treba naznaniti vladni
imenovan naprotne stranke. Ekspozitum
družbam dovoljene kredite je treba naj-
prej pregledati, da ne bi naložile svojih
dohodkov v inozemstvo.

Pred pričetkom sezi je v Ženevi

**Večina zunanjih ministrov in delegatov že zbrana. — Zborova-
nje Sveta Zveze narodov. — Forsiranje avstrijskega vprašanja.**

Ženeva, 1. sept. s. Zasedanje Zveze
narodov, ki se prične jutri, bo otvoril
francoski zunanji minister Briand, ki
mu bo tudi začasno predsedoval. Glav-
ne točke dnevnega reda so: poročilo
mosulske komisije, poročilo o gospo-
darski preiskavi v Avstriji, dalje poro-
čilo o pristanišču v Gdansk in končno
poleg poročil raznih organizacij Zveze
narodov razna manjšinska vprašanja v
Carigradu, zapadni Traciji, Litvanski in
Transilvaniji.

Pariz, 1. sept. s. Kakor poroča Temps
iz Ženeve, so tamkaj navzoči zunanji
ministri Francije, Anglije in Belgije ime-
li danes zvečer sestanek, na katerem
so se posvetovali o glavnih vprašanjih,
s katerimi se bo imelo baviti zasedanje
Zveze narodov. Posvetovanja so zade-
vala posebno bodoči garancijski pakt
in eventualni vstop Nemčije v Zvezo
narodov.

Pariz, 1. sept. s. »Gaulois« povdarja
važnost avstrijskega problema in po-
udarja mnenje, da bi bilo gospodarske
in finančne težkoče Avstrije z do-
bro voljo lahko rešiti. List dostavlja,
da bi bilo smernice avstrijskega ravn-
težja bolj upoštevati, kot pa priključi-
tev Avstrije k Nemčiji, tudi če bi pri-
šlo pri tem do gospodarske federacije
starili in novih nasledstvenih držav iz
bivše vojne monarhije.

London, 1. sept. s. Kakor poroča

»Daily Telegraph«, sta izjavila zastop-
nika Zveze narodov v Avstriji gg. Lay-
ton in Rist, da bi mogla Avstrija eksis-
tirati neodvisno tudi brez priključitve.
Vendar pa so njuna mnenja glede po-
govor, ki so za to potrebni, različna.
Layton zagovarja znižanje uvoznih car-
in med Avstrijo in njenimi sosedi brez
prejudicov za klavzule največjih po-
godnosti v inozemskih trgovskih po-
godbah Avstrije. Rist pa zahteva gos-
podarsko pogodbo vseh nasledstvenih
držav, vsled česar bi se morali Fran-
cija in Anglija odpovedati največjim po-
godnostim. Francija bi bila pripravljena
tudi to storiti, da tako za vsako ceno
končnoveljavno prepreči priključitev
Avstrije k Nemčiji. Angleški trgovski
in zakladni urad pa ne bi hotel žrtvo-
vati najvažnejše trgovine z nasledstve-
nimi državami.

ČIČERIN PRIDE V ŽENEVO.

Ženeva, 1. sept. s. »Journal de Ge-
neve« poroča iz Rige, da bo sovjetski
komisar Čičerin ob priliki zasedanja
Zveze narodov odpotoval v Ženevo,
da se tam v najstrožjem incognito ude-
leži zborovanja Zveze narodov. Čiče-
rin bo svoje bivanje v Švici poleg tega
porabil tudi za to, da stopi s švicarsko
vlado v pogajanja radi obnove gos-
podarskih odnosov med Švico in sovj-
etsko Rusijo.

Bojkot grške vlade nad Venizelosom

**Radi njegovih zvez z Jugoslaveni in njegovih izjav proti seda-
njemu režimu v Grčiji je vlada prepovedala vsako službeno ob-
čevanje z njim.**

Beograd, 1. septembra, r. Grška vla-
da je naročila vsem svojim predstavni-
kom v inozemstvu, naj prekinjejo vse
oficijelne stike z Venizelosom. Bivši gr-
ški ministri predstnik Venizelos je
imel z našim poslanikom v Bernu, Mi-
lutinom Jovanovičem, razgovor in mu
je nasvetoval, naj Jugoslavija nikar ne
sklene nikake zveze z Grčijo, dokler se
ne uredi politične razmere v tej deželi
in dokler se ne izvedejo pogodbe.

Zatrjuje se tudi, da je Venizelos izja-
vil, da mu je grški politik Mihalokopu-

los ponudil mesto grškega poslanika v
Beogradu, da pa on to ponudbo odkla-
nja, dokler se ne prepriča, da se bodo
volitve na Grškem tudi res izvedle. Ra-
zen tega se govori, da je Venizelos za-
prosil Pašića za razgovor.

V grških političnih krogih smatrajo,
da ovira Venizelos s takim postopanjem
položaj zunanjega ministra Rendisa v
Ženevi; zato je naročila grška vlada
poslaništvom, naj prekinjejo vsako zve-
zo z Venizelosom.

Italija in garancijski pakt

London, 1. septembra, s. Sklep Italije,
da se bo udeležila posvetovanj juristov o
garancijskem paktu, se smatra tukaj za zelo
dalekosežen dogodek. »Daily Telegraph«
je mnenja, da bo Italija kot kontinentalna
silila zahtevala posebne pogodbe radi varstva
lastnih mej in interesov. Ker pa med Ita-
lijo in Nemčijo ni direktnih mej, bo treba
pritegniti Avstrijo, vsled česar se bo pakt
razširil tudi v tej smeri. Diplomatski so-
trodnik lista izjavlja, da je čul, da ne po-
skušajo samo v Berlinu, temveč tudi v Pa-
rizu iz različnih vzrokov povzročiti v Ita-
liji večji interes za pogajanja o paktu. Kar
se tiče Anglije, bi bilo treba, ako bi prišlo
do posebnih pogodb, italijanski načrt o po-
godbah med Italijo in Anglijo glede skupnih
interesov v Sredozemskem morju ter na
bližnjem vzhodu, temeljito razmotriti.

Mednarodni kongres vojnih udeležencev

Beograd, 1. septembra, r. V ponedeljek
odpotuje v Rim jugoslovenska delegacija
na mednarodni kongres vojnih udeležencev
ki se bo vršil od 9. do 15. septembra. Na
tem kongresu se bo razpravljalo o vpra-
šanjih, ki se nanašajo na skupne akcije in
prijaateljske odnose med zaveznikiimi državami.
Naša delegacija ima deset članov.
V Vinkovcih se sestane z rumunsko de-
legacijo in potuje z njo dalje v Rim. Na ita-
lijanski meji prirede delegacijama svečan
sprejem.

Posl. Spahn umrl

Berlin, 1. septembra, k. Vodja katoliške-
ga centra državnoborski poslanec Peter
Spahn, bivši pruski justični minister in
ustanovitelj meščanskega zakonika, je v ko-
pališču Wildungen v 80. letu starosti umrl.

Mednarodna alkoholna konferenca

Ženeva, 1. septembra, k. Danes je bila
tukaj otvorjena mednarodna alkoholna kon-
ferenca v navzočnosti 80 delegatov, ki za-
stopajo 24 držav.

Evakuacija Porenja

Cleve, 1. septembra, k. Danes so belgijs-
ke čete izpraznile mesto Cleve, ki je bilo
kot prvo porensko mesto zasedeno 1. 1918.
Vojasnice so bile izročene mestni upravi.
V mestu je ostalo samo par zastopnikov
in nekaj orožništva.

Nov list v Beogradu

Beograd, 1. septembra, p. Danes je izšla
prva številka novega lista »Narodna tribu-
na«, ki ji je lastnik, izdajatelj in glavni ured-
nik novinar Pantelija Jovanović. List zastopa
smernice politike Liube Jovanovića.

Nemško-ruska trgovinska pogajanja ogrožena

Berlin, 1. septembra, z. Nemško - ruska
trgovinska pogajanja so prišla zadnje dni
v tako kritičen stadij, da se računa že z
možnostjo neposrednega preloma pogajanj.
Pred kratkim so bile šanse še zelo usodne.
Na obeh straneh so se namreč odrekli spornim
zahtevam in doseženi bil kompromis
v celi vrsti spornih vprašanj. Sovjetska
delegacija pa je sedaj čisto nepričakovano
preklicala nekaj koncesij in nastopila z no-
vimi zahtevami.

Boji v Maroku

Pariz, 1. septembra, s. Kakor javlja
»Journal« iz Madrida, so se operacije v
albucaeskem zalivu že začele. Francosko
in špansko brodogej, kakor tudi zračne es-
kadre so bombardirale obalo Rifovcev.

Fez, 1. septembra, s. 19. armadni zbor
je brez težkoč zasedel nekaj postojank
Daharja. Abd el Krim je baje osebnó pre-
vezel poveljstvo nad Rifovci proti Franco-
zom. Zaznamovati je nadaljne predaje do-
mačinov.

Pariz, 1. septembra, k. Kakor javljajo »Jour-
nal« iz Algecirasa, se je vršil po prihodu
generala Primo de Riveru v Algecirasu voj-
ni svet. Po enournih posvetovanjih je bilo
sporočeno časopisu, da so se zborovalci
zedinili za končnoveljavni operacijski načrt
ki ga bodo brzo in energično izvedli. Raz-
porežen je med četami in izborni. Direktorji
bo dal izvesti samo one vojaške operacije,
ki so neobhodno potrebne, da uničijo pritisk
Abd el Krima na Španijo.

Stavka angleških mornarjev

London, 1. septembra, k. »Reuters« poro-
ča: Stavka mornarjev se je razširila na pri-
stanišča Southampton, Hull, Bristol in Li-
verpool. Kakor se čuje, hočejo stavkajoči
preprečiti odhod »Majestica«, ki bi imela
jutri s 1750 potniki odpluti iz Southampton-
a v Newyork.

Rudarska stavka v Ameriki

Filadelfia, 1. septembra, Danes ponoči se
je po navodilih voditelja organizacij Lewis
pričela stavka v 828 premogokopih. Število
stavkajočih znaša 150.000.

Izgubljena italijanka podmornica

Rim, 1. septembra, s. Pri zadnjih velikih
italijanskih pomorskih manevrih, ki so se
vršili koncem avgusta okoli Sicilije, je pod-
mornica »Veniere« izgubila. Dne 25. avgusta
so jo zadnjič videli, Sumijo, da se je po-
topila.

Radić odklanja zemljoradnike

Proglasa jih za «skrahirano stranko». — Sporocilo radikalom.

Zagreb, 1. septembra. Današnji «Jutarnji list» objavila na stopno službeno obavestilo iz vodstva HSS: «Na kongresu zemljoradniške stranke je bila, četudi od strane manjine zastopana teza, da naj bi zemljoradniška stranka stopila v HSS ter osnovala enotno seljaško stranko Hrvatov in Srbov. Četudi ta misel, naravno, ni našla odziva pri večini zemljoradniške stranke, je potrebno ugotoviti, da vodstvo HSS nima niti v najmanjši misli namere, da bi se obstoječi odnosaj in sloga z Narodno radikalno stranko dala lomiti na ta način, da bi skrahirane srbijanske stranke s pomočjo Stjepana Radića zavzele kakršnokoli ulogo v novi situaciji.

Nitje v ničemer ne nasprotuje temu, da vsaka stranka, ki je legalno dopuščena v celi državi, pridobiva pristaše. Takšni stranki je dopuščeno, da nabira svoje pristaše, kjer hoče, — zato je tudi radikalna skupščina v Križevcih ugodno odjeknila v krogih HSS, tem bolj, ker so skupščini v največjem številu prisostvovali pristaši HSS.

«Podkopavanje Narodne radikalne stranke v Srbiji bi v današnjem momentu značilo ne samo pogrešno, marveč i zločin: a ugodno je konstatirati, da vodstvo HSS povsem decidirano misli, da o kakem sodelovanju zemljoradnikov z HSS ne more biti govora, nego

nasprotno je vodstvo HSS sklenilo, da najprisrčneje in najčvrsteje vzdrži ono zvezo, ki je potrjena z izkušnjo poslednjih tednov in ki edina more s sodelovanjem večine Srbov (torej NRS) in večine Hrvatov (HSS), sprovesti sporazum do poslednjih konsekvenc, to je: do popolnega sozlasnega sodelovanja radićevcev in radikalov.

Radićev komuniké je vzbudil v političnih krogih precej pozornosti. V njem se HSS slovesno odreka zvezi s srbjsko zemljoradniško stranko, s katero je v zadnjem času prav pridno koketirala, dokler niso radikali zaključili energičen «Stoj!» Istočasno pa se Radić za prenevanje maščuje s tem, da ironizira radikalni zbor v Križevcih, češ, da so na tem zboru bili itak sami radićevci ter za sebe reklamirajo pravo, da v vseh prečanskih krajih razvije svojo propagando. Komuniké je tudi indirektna a energična zavrnitev govornih posredovalcev (med njimi zlasti znani Giorgio Jelenić), ki že napovedujejo, da bo treba radićevce fuzionirati z radikali. Pozornost vzbujala tudi zaključni pasus, ki govori o potrebi popolnega sozlasja med RR in tako priznava istinitost vesti o velikih težkočah, ki se pojavljajo z ozirom na povsem pretirane, zgolj partijske zahteve radićevcev zlasti v osebnih vprašanjih.

Minister Vukičević o prosvet. zadevah Slovenije

Razgovor «Jutrovega» dopisnika z ministrom prosvete v Rogaški Slatini.

ar, Rogaška Slatina, 1. septembra. Danes dopoldne se je pripeljal preko Zagreba z avtom v Rogaško Slatino prosvetni minister gosp. Velja Vukičević po svojo rodbino, ki je tu že dalj časa na počitnicah. Tekom dopoldneva je gospod minister prijazno sprejel «Jutrovega» mariborskega dopisnika. V razgovoru je navedel gospod minister našemu dopisniku več zanimivih podatkov iz prosvetnega resorsta.

Našega dopisnika je seve predvsem zanimala aktualna zadeva ukinitve zasebnih samostanskih ženskih učiteljskih. Gospod minister se je malo nasmešnil in dejal: «Slišal sem, da je baje dvignil list gosp. Korošca velik krik o nekem kulturnem boju, ki ga hočemo začeti z ukinitvijo zasebnih šol. Ta očitke je popolnoma iz trte izvit. Samostanska ženska učiteljska smo morali ukiniti zaradi ogromne nadprodukcije naraščajoč učitelje. Pravkar sem moral upokožiti nad 300 doslužbenih učiteljic, da napravim prostor za naraščaj. Nad 800 prošenj pa leži v ministrstvu prosvete za nova učiteljska mesta. Isto sem pojasnil nedavno tudi škofu gosp. dr. Jegliču, ki je prišel v tej zadevi intervenirati.

Medtem so obvestili gospoda ministra, da je mariborski škof dr. Karlin brzojavil v Slatino, kdaj bi lahko z ministrom govoril. Minister prosvete je odgovoril, da mu je zadeva, o kateri želi govoriti z njim gosp. škof, že znana, ker je o isti stvari govoril že z gosp. Jegličem ter je dal drit. Karlinu obvestiti, da se že popoldne odločijo. Sicer pa je prošnjam samostanskih učiteljskih že v toliko ugodil, da smejo imeti šole še naprej, eventualno tudi v obliki učiteljskih, samo brez pravice javnosti, katero pravico obdrže letos samo četrti letniki. Novo vstopivši podmladek v takih samostanih se mora zavezati, da ne bo reflektiral na učiteljsko službo.

Glede pedagoških šol je gospod minister omenil, da se morajo izpopolniti, ker potrebujemo dobrih moči za strokovne šole in hočemo dobiti iz pedagoških šol predvsem tudi kvalificirane nadzornike osnovnih šol. Ti morajo podrejeno učiteljsko nadzorovati po izobrazbi, da bodo imeli potrebno avtoriteto pri izvrševanju svoje službe.

«Kaj je, gospod minister, resnice na vesteh o spremembah pri prosvetnih oddelkih v Mariboru in Ljubljani? Mariborski dopisnik «Slovenca», poslanec Žebot, nam namreč vsak teden servira nove kandidate za vodstvo prosvetnih oddelkov in pa za nove inšpektorje.

«Meni o kakih spremembah v tem oziru ni nič znanega. Iz političnih ozirav v svojem resortu sploh ne bom delal sprememb. Hočem smotreno delo v prosveti in strokovniške v šolah, ki bodo delali po našem šolskem programu in duhu narodnega in državnega edinstva. Naša bodočnost je zagotovljena le tedaj, če bomo Srbi, Hrvati in Slovenci trdna celota. Slišal sem o zahtevah glede sprememb v Ljubljani. Tamošnji prosvetni šef dr. Pestotnik pa mi je znan kot zmožen in priden delavec.

«Kako je z ljubljansko univerzo, gospod minister? Ali ste njene postavke predložene po univerzitetni upravi, za budžet kaj reducirali?»

«Ljubljanska univerza mi je draga kot vse ostale. Naj se vsaka zase svobodno razvija. Prav nič nisem reduciriral. Nasprotno, ravno pred kratkim sem imenoval nove profesorje za ljubljansko univerzo. Tudi enotni univerzitetni zakon bom v smislu izenačenja predložil čim prej Narodni skupščini.

Srednje šole pa treba z ozirom na grozečo nadprodukcijo inteligentnega proletariata reducirati in sistematično spreminjati v strokovne. Gimnazij imamo mnogo preveč. V ministrstvu pravde je bilo sedaj vloženih par sto prošelj mladim juristov za darovno službo, za katere ni več mesta.

«Se besedo o politiki, gospod minister. Pravijo, da želi SLS v vlado.

«Hm, lani smo dr. Korošcu na stežaj

odpirali vrata za vstop in radikalna stranka bi se bila skoro radi tega razdvojila, toda SLS ni hotela. Samo avtonomijo so gonili.» Pri tem je sicer umirjeni minister postal silno živahen v polemiki o posledicah avtonomije v Sloveniji. «Kako pa naj živi takšna avtonomna država sama za sebe? S čim in kako? Čez noč ste v krepkih Nemcev. Letos seveda ne poučimo nič g. Korošcu, ki blodi nekje po svetu in cognito, da menda niti doma ni pustil svojega naslova.

«In poslanec Pucelj, gospod minister?

«Ne razumem. Ali mora biti zato že minister, če je pristopil k radićevcem? Sicer je pa to stvar HSS, ki seveda lahko zamenja enega svojih sedanjih ministrov z gosp. Puceljem.

«Kako vam prija naša letovišča, gospod minister?»

«Rogaška Slatina je prekrasna. Lepo imate tu. Jaz žal še nisem imel nikoli prilike, da bi dalje časa tu bival.

Gosp. Vukičević se je popoldne vrnil z rodbino preko Zagreba v Beograd.

Glavna skupščina UJU v Subotici

Subotica, 29. avgusta.

Udeleženci skupščine so se sinoči v velikem številu udeležili koncerta, ki ga je priredila hebrejska cerkvena občina v sinagogi. Koncert se je vršil v splošno zadovoljstvo in umetniški užitek prisotnih. Izvajale so se vokalne skladbe prvovrstnega pevskega zbora in s sorem levanjem orgel. Pred pričetkom je nadrabin v svečeniškem ornatu tolmačil hebrejsko bogoslužje.

Nadaljevanje skupščine. — Poročila odsekov.

Danes ob 8. uri zjutraj se je pod vodstvom podpredsednika Vlade Petrovića nadaljevala glavna skupščina s poročili odsekov. Kakor se je vršila prvi dan še dokaj v redu, je bila danes zborovalna dvorana pozorišč skrajno hrupnih in neljubih prizorov. Prvo je prišlo na dnevni red poročilo verifikacijskega odseka. Pri tej priliki se je z zadovoljstvom konstatiralo, da so kljub največji oddaljenosti zastopana vsa slovenska okrajna učiteljska društva.

Sledilo je poročilo Ante Tunkla (Zagreb) o šolskem zakonu. Splošno se je v debati povdajalo zažnostno dejstvo, da se v dobi šest let še ni ustvaril enotni šolski zakon za celo državo. V nadaljnjem razpravi, ki je zavzemala veličansko razburjenost in razpaljenost duhov, so posamezni govorniki (Mihajlović, Stanković, Ljotić, Janković in drugi) z vso vehemenco zahtevali učiteljsko stalnost. Pri tej priliki so se pojavili med posameznimi predstavniki beograjskega in zagrebskega poverjenstva burni prizori in je često kazalo na to, da se bodo najrazboritejši dejansko spopirali.

Nato je prišlo na vrsto poročilo o odseku za nadzor učiteljske izobrazbe in o reformi učiteljske. Podal ga je referent prof. Josip Skavić iz Zagreba. Sprejete so bile resolucije o osnovenju pedagoške fakultete, o razširjenju učiteljske izobrazbe na učiteljskih na pet let, o enotnem učnem načrtu učiteljske, o osnovenju vladne na vseh učiteljskih in o otvarjanju učiteljskih v večjih kulturnih centrih.

Poročilo finančnega odseka je izkazalo čistega dohodka v minulih upravnih dobi 161.928 Din.

Sledilo je poročilo odseka o nadzorstvu in nadzornikih osnovnih šol, ki ga je podal Miho Kusianović (Dubrovnik). Sprejet je bil predlog, da obdrže nadzorniki stalnost najmanj pet let.

Odsek za predloge, katerega predsednik je bil ravnatelj Luka Jelenc, je podal 44 raznih predlogov, ki se tičejo materialnega stanja učiteljskega aktivnega kakor vpojojenega. Pri slednjem

se je zlasti zavzemalo za prevedbo takozvanih kronskih vpojojenec na dinarske. Nadaljni predlogi se tičejo pravne in administrativne urave, otvoritve morskoga zdravilišča v Kraljevići, priznanja učiteljskega doma v Zagrebu poverjenstvu itd. V debati je porabil Milutin Stanković (Beograd) priliko za zahtevo, da referenti v ministrstvu ne smejo biti člani glavnega odbora niti uredniki učiteljskih listov. Njegov predlog je propadel kljub temu da so se izjavili zanj posamezni člani glavnega odbora.

Poročilo odseka o izveščanju izvršnega odbora je sledila viharna debata, tekmo katere so se zopet razpaljevale strasti posameznih grup s hrupnimi prizori. V največji vihr je predsednik prekinil zborovanje.

Na nadaljnjem zborovanju ob 15. uri so posamezni govorniki v temperamntnih govorih, ki bi zaslužili drugačne vsebine in oblike, dajali duška svoji razburjenosti in strasti. Med največjo vihiro, ko so se z največjo težavo večkrat komaj preprečili dejanski spopadi, je uspešno in med burnim odobravanjem nastopil šolski upravitelj Josip Lapajne iz Cerkli pri Kranju, ki je zahteval, naj se politika eliminiira iz strokovne organizacije, ker je na škodo ugledu učitelstva in naj zagrebsko in beograjsko poverjenstvo rešava svoje spore doma ter naj jih ne vlači na glavno skupščino. Njegov pomirjevalni govor je bil viharo aklamiran s klici: Živeli Slovenci!

Volitve.

Sledile so volitve uprave UJU, pri kateri priliki je ponovno prišlo do neprijetnih prizorov med večino in manjšino. Izvršni odbor je podal ostavko in tako je moralo priti do novih volitev, dasiravno še ni potekla funkciska doba in bi se morale vršiti volitve šele prihodnje leto. Predsednikom UJU je bil izvoljen Pero Vuksanović (Beograd). Med drugimi je bil voljen v izvršni odbor referent Pavle Flere (Beograd). Na njegovo dosedanje mesto v širšem glavnem odboru pa Josip Lapajne, šolski upravitelj v Cerkli pri Kranju.

Danes zvečer se vrši banket, ki ga priredi subotička mestna občina na čast udeležencem skupščine v kopališču Palić pri Subotici. Slovenska delegacija odpotuje ponoči deloma direktno domov, deloma pa preko Beograda.

Časopisje se je živo zanimalo za skupščino in so imeli razni večji listi svoje posebne poročevalce. Mnogo pažnje so posvečali slovenski delegaciji, Beograjska «Politika» je pisala nastopno: Slovenci su se za sve vreme skupštinske sednice držali vrlo dostojanstveno. Oni su samo posmatrali ove scene i žalili što je došlo do tih scena na skupštini jugoslovenskih učitelja. Gosp. Lapajne je sa žaljenjem konstatovao tu neprijatnu pojavu i molio braću Srbe i Hrvate da svoju naturenost ostave drugi put u Beogradu i Zagrebu, pa onda da dođu na kongres. Skupščina ga pozdravlja burnim uzvicima: «Živeli Slovenci!»

Končana je peta letna glavna skupščina UJU, ki dokumentira kljub viharim, za naše pojme neobičajnim pojavom, s prav južnjaškim temperamentom veliko in nezmislivo živlensko sposobnost te strokovne prosvetne organizacije. Zeleti je samo, da v tem pravcu nadaljuje in se, kakor je iz stvarnih strokovnih referatov še sedaj razvidno, izpopolnjuje tudi v bodočnosti. Naj bo ta prosvetna armada, ki šteje danes že nad 13. članov v državi, krepka baza narodnega, državnega prosvetnega ustroja!

R. D.

Politične beležke

+ Nekdaj in sedaj. V Beograjskih «Novostih» čitamo sledečo primerjavo: Nekdaj je Radić seljake učil: «Mi Hrvati smo republikanci, mi nočemo kralja, marveč republiko, vsemu svetu diko». Danes jim razglaša: «Mi nismo republikanci, mi smo vsi za našega junakega kralja Aleksandra, našlavlnešče, ga vladarja na svetu». Nekdaj: «Hrvat, Srbi in Slovenci niso enoten narod, marveč trije narodi». Danes: «Hrvat, Srbi in Slovenci so bratje, sinovi enega naroda in je budaleč vsakdo, ki govori kaj drugega». Preje: «Vidovdanske ustave in ostalih zakonov mi ne priznamo, ker jih nismo sestavljali». Sedaj: «Vidovdanska ustava je svetilnica in vsi ostali zakoni so dobri, koristi narodu in državi». Včas je Radić, kakor vemo, psoval Pašića in ostale radikalne voditelje, danes jih kuje v zvezde. Zaklel se je, da niero va noga ne bo prestopila Save in zašla v Beograd — čim na je letos tiakaj dosel, je začel poljubljati na deho in drohno. Še lani je Radić nagovarjal svoje seljake vselej: Hvaljen Isus, živila republika! — ko pa je zadnjič v Zagrebu govoril pred seljaki, je začel: «Gospo, da!» ... Lani se je na zborovanju hodil v siromašnih oblekah in se vozil na seljaških vozovih. Letos se vozi v salonskem vozu ali z luksuznim avtom, nosi pa najfinije gosposke obleke.

+ «Novosti» so, kakor znano, glasilo srbjskih zemljoradnikov, torej tistih, ki so baje g. Pucelj dalj svoj blagoslov, da se je pridružil g. Radiću ...

+ «Slovenca» je nekdo potegnil, da se v vrstah slovenskih demokratov na Štajerskem privarjiva «shizma» in da namerava dr. Kukovec z g. Ravnikom in radićevci osnovati novo politično stranko. Cela vest je od kraja do konca izmišljena.

V. Ljubljanski velesejem

Kupčija na Ljubljanskem velesejmu se nad pričakovanje ugodno razvila in pesimizem, ki je sprlo nepovoljnih gospodarskih prilik v naši državi vladal med razstavljalci, je začel popuščati. Včeraj so se kupci, med temi številni inozemci, zanimali predvsem za les. Mnogo rezanega lesa so kupili Italijani. Velika partija oglja — 80 vagonov — je bila prodana za Grčijo. Istotako mnogo kupčijskih sklepov je bilo v klobučarski, usnjarski, pohištveni, pletarski, tekstilni, elektrotehnični in železni stroki. Številne kupčijske zaključke beležijo nadalje ključavničarski izdelki, igrače in zlasti pletilni stroji, ki so razprodani. Bolgarski trgovci, ki so že predvčerajšnjim nakupili mnogo železnine, so včeraj kupili ogromne količine žimnatih mrež za sita ter so obljubili še nadaljnje nabave. Splošno so Bolgari jako zadovoljni z velesejemom in jim cene konvenirajo.

Od odličnejših gostov je včeraj ponovno posetil razstavnii prostor bolgarski poslanik v Beogradu Vakarevsky. Dalje sta si ogledala razstavo francoski generalni konzul v Zagrebu André Bassier ter odpravnik poslov madžarskega poslanstva v Beogradu André de Wodianer. Slednji je jako hvalil organizacijo velesejma in na zunanjo lično urejeno razstavišče. Med drugim je obljubil, da bo naslednje leto razstavila v Ljubljani tudi madžarska industrija.

Posetniki so bili tudi včeraj iz vseh krajev Jugoslavije (Slovenija, Zagreb, Beograd, Split, Sarajevo, Subotica, Novi Sad, Sušak itd.). Ponovno se je opazilo, da je obisk zlasti iz Zagreba številen, in sicer so to sami trgovci, ki se zanimajo za razno blago. Med inozemci je bilo največ Avstrijcev (Dunaj, Gradec, Judenburg), in italijanskih državljani (Milan, Trst, Gorica, Nabežina). Posamezniki so bili iz Londona, Curiha in Monakovega. Število vseh posetnikov včerajšnjega dne se čeni na 10.000. Vseh tujcev, ki jim je velesejska uprava preskrbela stanovanje, je bilo do včeraj 4250.

V Ljubljano prihajajo vsak dan številni razstavljalci s subotičkega velesejma, ki bi radi razstavili tudi v Ljubljani, pa jih uprava zavrača zaradi pomanjkanja prostora. Velesejska uprava ima mnogo sitnosti tudi zaradi spleenstev z legitimacijami. Zlasti včeraj so velesejski stražniki ugotovili mnogo primerov, ko so osebe celo iz boljših krogov dajale preko ograje legitimacije drugim osebam.

Konfekcijska tovarna Fran Derenda & Cie, Ljubljana

Na Askerčevi cesti v neposredni bližini obrtne šole v Ljubljani se je pravkar dogradila moderna železobetonska zgradba — konfekcijska tovarna — na podlagi dolgotrajnih izkušenj stavbene industrije, ki jo je urno prilagodila tako namenu in potrebi kakor estetičnemu čutu sedanjosti. Načrte za zgradbo je izdelal profesor in arhitekt Ivan Vurnik, po njegovem načrtu je tovarno gradilo gradbeno podjetje Ing. Duklić i drug v Ljubljani.

Ustvarjena za konfekcijsko industrijo je v notranjosti urejena skrajno ekonomično, istočasno pa z vsem pripadajočim komfortom, ter zavzema v tovarni industriji brez dvoma prvo mesto v državi. V pritličju se razun likvidature blagajne in manipulacijskega oddelka nahaja 300 m² velika prikrejvalna dvorana, opremljena s potrebnimi stroji za krojenje. Nad njo je 400 m² velika šivalna dvorana, kjer je nameščenih predhodno 60 šivalnih strojev znamke «Singer» in deset specialnih strojev. Vse te stroje žene električna energija, tako da teče delo avtomatično izpod rok, ter je uslužbenstvo predvsem poklicano, da obrača vso pozornost edinele na solidnost in ličnost izdelka.

V podzemlju, kjer se nahaja ekspedicijski in krznarski oddelki ter razna skladišča, se nahajajo tudi kopalnice za uslužbence. To, kakor tudi moderna ventilacija, zračni in svetli prostori, in vsa ostala oprema, so zadosten dokaz, da se je gledalo pri gradnji tovarne tudi na higijske naprave. Ločeno od gornjega, se nahaja na drugi strani tovarniška kantina.

Poleg tovarne, ki je projektirana za 300 delavcev, zaposluje podjetje izven doma veliko število privatnih obrtnikov, predvsem pa trivalide in stroje v vojni padli.

Da pa je dana možnost priti tudi poedincem največje dobiro izdelkov, ima lastno delatno trgovino na Erjavčevi cesti št. 2, nasproti Dramskega gledališča, ter namerava odpreti v najkrajšem času silnice podružnice po vseh večjih mestih države. Njen razvoj pričena takol po prevaru. Edino železni vztrašnost ter popolni strokovni dovršenosti lastnika g. Frana Derenda, kot strokovnjaka, ki je dolgo vrsto let deloval v velikem inozemskem podjetju te vrste, v Prostejovu ČSR, se je zahvaliti, da je podjetje navzile največjemu pomanjkanju dobrih strokovnih delavcev ter medij začetni domači produktov doseglo današnje stopnjo, izpodbilo neupravičeno nadcenjevanje tujih izdelkov ter si pridobilo velik krog stalnih odemalcev širom države.

Kino podjetjal
Dajte nam najnovejšo senzacijo:
Amundsenov
polet na Severni tečaj!
Obiskovalci!

Za zimsko 1925
sezijo
Vam nudi nujno izbr
oblek in ulstrov
Josip Rojina, Ljubljana.

Zaradi skrajne racionelnosti je podjetje v prvi vrsti poklicano, da zadosti vsemu tuzemskemu povpraševanju s prvovrstnimi domačimi izdelki po ceni, ki je daleč najnižja, kar ho brezpogojno izzvalo znižanje cen istovrstnih produktov ostale domače obrti.

Uspeh tega v polnem razvoju nahajajočega podjetja je vsprko izredne delavnosti in agilnosti lastnika zasiguran, vendar pa je treba, da stori tudi država svojo dolžnost t. j. da se zaščitna carina na konfekcijske izdelke poviša, ker je domača industrija že tako razvita, da lahko producira tako dovršeno konfekcijo, kakor inozemstvo. — Če država ne bo storila svojo dolžnost, bo ne samo konfekcijska industrija kljub novi pojavljeni konjunkturi izboljšanja industrijske krize, nazadovala, temveč se niti številno brezposelnih ne bo zmanjšalo.

Podjetje je svoje izdelke izstavilo v okusno aranžiranem paviljonu V. ljubljanskega velesejma J 573—579.

Fotografske novosti na letošnjem velesejmu

(Aparati francoske tovarne «Gallus». — Najboljši razporni zatvor na svetu — slovenski izum. — Fotografija v prirodnih barvah.)

Ena izmed najzanimivejših izložb na letošnjem velesejmu je koja celjske tvrdke «Sanitas» v paviljonu E, kjer si posetniki ogledujejo fotografske aparate in druge posmoške na višku sodobne popolnosti. Tega viška popolnosti pa ne predstavlja, kakor zdaj vidimo, nemška, ampak francoska fotografska industrija.

Sklopnim kameram veletovarne «Gallus» n. pr. lahko prerokujemo pri nas navdušen sprejem. Dočim se majoje objektivniki, tiščišča itd. celo pri prvovrstnih nemških aparatih že po kratki rabi, kakor bilke v vetru, smo se strme uverili o uprav neverjetni trdnosti in trpežnosti te francoske znamke. Enako ugodno se izražajo poznavalci o francoskih objektivih, ki jih montira «Gallus» v svoje kamere — in to z natančnostjo s katero se nemška «Genaugkeit» niti primerjati ne more. Senzacija za nas so francoski stereoskopski aparati, tako n. pr. mala «Jumelle Gallus No 0», ki služi istočasno kot snemalna kamera in kot stereoskopsko gledalo. Prijazni zastopnik tvrdke «Sanitas» nam je razkazal v tem mičem aparatku celo serijo izvršnih, sijajno uspešnih posnetkov pariških znamenitosti.

Vrhunec dovršenosti pa predstavljajo 4 krasne sportne in reporterske kamere z razpornim zatvorom, ki je patent našega odličnega rojaka g. I. Klopčiča, tovarnarja fotografskih zatvorov v Sartroville pri Parizu. G. Klopčič, rodom iz Moravc, je prišel l. 1900. kot mlad urar na Francosko. Bistvo um in železna marljivost sta bila vse, kar je prinesel s seboj. Obrnil je svojo pozornost na konstrukcijo razpornih zatvorov spoznal vse nedostatke raznih angleških, ameriških in nemških znamk ter z genialnim pogledom izumitelja uzrl pravo pot do lastnega, boljšega sestava. Tako je nastal njegov divni, edinstveni «Le Klopčica» ki je danes najboljši na svetu.

Kakor uporabljajo vse vodilne francoske tovarne za svoje kamere Klopčičev navadni zatvor, tako so med vojno uporabljale vse antantne države njegov letalski razporni zatvor za fotografiranje iz aeroplanov. G. Klopčiča, ki je l. 1914. dobrovoljno vstopil v francosko vojsko, je vojno ministrstvo kmalu nato odvezalo vojne službe, da je mogel z izdelovanjem svojih zatvorov ustrežati ogromnim potrebam zavemskih armad. «Sanitas» je razstavila tudi ta zgodovinski izum, ki je nemalo pripomogel k zmaji pravice in s tem tudi k našemu osvobodjenju.

G. Klopčič je postal zaradi svojih zaslug za zrakoplovsko fotografijo že l. 1904. laureat francoskega aerokluba. Po vojni si je zgradil tovarno v Sartroville, ki jo danes po pravici štejejo med najuglednejša svetovna fototehnična podjetja.

Ne dvomimo, da bodo zbudili aparat tvrdke «Gallus» in zlasti tudi konstrukcije g. Klopčiča živo zanimanje naših fotografov in prijateljev fotografije, tem bolj, ker so ob svoji izredno visoki kakovosti veliko cenejši od podobnih nemških izdelkov. Zgoraj omenjena «Jumelle Gallus» n. pr. stane z anastigmatisko optiko nekaj malega več kot 600 Din!

«Sanitas» zastopa tudi svetovnoznano tovarno fotografskih plošč in papirjev Lumière & Jougla v Lyonu. Lumiere & Jougla sta zlasti zaslovela s svojimi avtohoromni ploščami, ki omogočajo vsakomur fotografiranje v naravnih barvah. Dasi barvna fotografija pri nas ni neznana, vendar še nismo imeli prilike občudovati večjega števila izbranih, tehnično dovršenih avtohoromij. Tako zbirko barvnih fotografij je pravkar dobil «Sanitas» za svojo velesejsko izložbo, kjer bodo vsakomur na ogled.

Veliko zanimanje vzbujajo tudi lastne okusne publikacije tvrdke «Sanitas»: navodilo: «Kako se naučim fotografirati?», izvorna osvetljena razvidnica «Pravovet» in bogato ilustrovani cenik «Moderna fotografija».

Vladimir Levstik.

— Industrija železnega pohištva. Med razstavljalci se nahaja tudi letos tvrdka «Zmaj» iz Zagreba, ki je, kakor čujemo, sklenila letos veliko več naročil nego na lanskem velesejmu.

— Razstavljen prostor parfumerije M. Bartl. Stritarjeva ulica 2 v obliki steklene vrtnice hišice napravila v paviljonu E 49, 51 nad vse prikupljiv vtis. Napravljen je v dobi starih dobrih mamic (Biederemayer) s statuetami, vodometom, okrajanimi rušami, dekorirano z oleandri. Pasada ima lično izdelano žardiniero s cveticami. Razstavljena so različna kosmetična sredstva, parfumerija mila itd. Vse skupaj kaže fin okus in posebno tuji so presenečeni na mični prirreditvi ter izjavljajo, da tako okusne izložbe niso videli zlepa.

1766

Naši kraji in ljudje

Inozemski profesorji pri kralju na Bledu

Na povratku z mednarodnega kongresa profesorjev v Beogradu, je prispela v nedeljo delegacija inozemskih profesorjev, obstoječa iz osmih članov, v soboto v Ljubljano, kjer si je ogledala ljubljanski velesejem in odpojevala naslednjega dne na Bled. Dan je bil krasen in se gosti kar niso mogli načuditi lepoti na tej kratki vožnji, o kateri so zlasti Francozi naglašali, da ji ni para na svetu. Ob 1. popoldne je bil prirejen v hotelu Park gostom na čast diner, nakar so si ogledali Bled in okolico. Krasen je bil pogled na Triglav in vse sosodne velikane. Ob 4. popoldne se je delegacija odpravila po jezeru proti vili Svobor, kjer je bila sprejeta od kralja. Predsednik Jeremije Živanovič je izročil najprej kralju kongresni znak, ki ga je kralj takoj prijel na prsa. Nato je profesor Živanovič predstavil kralju uradne zastopnike Francije, Češke, Poljske in Letonske ter sorodne francoskih delegatov. Francoski delegat prof. Clavier je razložil kralju glavne točke programa mednarodne zveze profesorjev, kakor tudi pomen beograjskega kongresa. Kralj se je živahno zanimal posebej za vprašanje reformiranja srednje šole, kakor tudi za utise, ki so jih odnesli udeleženci kongresa iz naše države in se ljubezno razgovarjal z vsakim delegatom.

Po avdijenci je kralj povabil inozemske profesorje, da jih predstavi kraljici in svojim gostom. Že čez nekaj minut se je pojavila kraljica s knezino Jeleno in Olgo, ministrom dr. Ničičem ter Stjepanom Radičem s hčerko. Med časom se je kralj ljubezno razgovarjal z gosti, na katere je napravil naravnost očarujoč vtis. Inozemski profesorji so imeli na prsih naša odlikovanja. Kralj jih je prosil, naj mu pošljejo vse inozemske časopise, v katerih bodo poročali o poteku kongresa v Beogradu. Kraljica je izkazala posebno pozornost francoskim damam in se razgovarjala z njimi o razmerah v njihovi domovini. Slovo kralja in kraljice je bilo najprijetnejše. Stjepan Radič se je dalje časa razgovarjal s češkim delegatom Bruderšmanom, svojim blivšim šolskim tovarišem in se pritoževal, češ, da ga češko časopisje še vedno napada, čeprav je sprejemil svojo politiko. Ob 9. zvečer so se inozemski profesorji vrnili v Ljubljano, odkoder so se razšli v svoje domovine. Splošen vtis vseh delegatov je izredno ugoden. Soglasno so izjavili, da je imel od vseh mednarodnih kongresov profesorjev beograjski kongres največ uspeha.

Žalostna kronika

Utopienka v Ljubljani. — Smrtna nesreča pri delu.

Ljubljana 2. septembra.

Danes okoli 11. popoldne je opazila železničarjeva žena Neža Svetek iz Vodmata v Ljubljani nasproti tamkajšnje šolskega poslopja žensko truplo, oblečeno v temno obleko in že popolnoma zamazano od blata. Opozorila je na truplo mimoidoče ljudi, ki so takoj obvestili o zadevi stražnika. Stražniki so nato potegnili truplo iz vode ter avizirali policijsko direkcijo. Ker se je takoj pričelo domnevati, da gre za truplo šivilje Ivanke Ničmanove, ki je skočila dne 25. avgusta za splošno bolnico v Ljubljano, je bil o dogodku obveščen tudi njen brat Avgust Ničman, ki je zaposlen v mestni elektrarni. Truplo je ležalo že šest dni v vodi in je bilo precej razjede. Avgust Ničman je takoj spoznal v utopienki svojo tra-

gične smrti preminulo sestro. Kmalu nato je prišla tudi komisija, obstoječa iz zdravnikarja dr. Traunerja in policijskega uradnika dr. Fakina. Na truplu ni bilo nikakih znakov nasilja in gre očitno za samomor, ki ga je napravila nesrečna in hipni zmedenosti. Truplo so prepeljali v mrtvašnico k Sv. Krištofu.

Tja so malo poprej pripeljali tudi truplo 25-letnega Franceta Fekonje, zidarkega delavca pri stavbeniku Černetu, doma iz Gresovčice, kjer ima njegov oče viničarijo. Nesreča se je pripetila okoli 8. dopoldne, in sicer na dvorišču hiše št. 5 na Gosposvetski cesti na stavbi novih kladišč, ki jih zida tvrdka Sever in komp. France Fekonja in njegov tovariš Vrečar sta postavljala na drugem nadstropju oder in ravna deske. Fekonja je stal tik ob odprtini za dvigalom. Isti hip se je prevrnila deska in Fekonja je omahnil in odprlino. Padel je vznak v kletne prostore stavbišča, kjer je obležal z razbito lobanjo in zlomljeno nogo. Na kraj nesreče je takoj prihitel v bližini stanujoči zdravnik dr. Rus, vendar pa je bila vsaka pomoč izključena, ker je nesrečnej med tem že umrl.

Tajinstveni samomor mlade Slovenke v Zagrebu

Že včeraj smo poročali med brzogajnimi vestmi, da se je v Grand hotelu v Zagrebu v ponedeljek zvečer zastrupila mlada, elegantna oblečena Slovenka, katere identiteta še ni doknana. Dogodek je zbudil v mestu precej zanimanja in to tem bolj, ker je precej misteriozen.

Okoli 8. zvečer so stanovalci hotela nenadoma zaslišali žensko stokanje. Ker se nasproti dvoriščne enonadstropne stavbe Grand hotela nahaja kuhinja, je tamkajšnje osebe takoj opazilo, da se v pritlični sobi št. 1. nahaja neka ženska. Okno je bilo zastirto z ženskim šalom. Sobarica je potrkala na vrata, ki so bila zaklenjena od znotraj in se je ključ še nahajal v ključavnici. Na njeno prošnjo, da naj odpre, je neznanca zastokala: »Ne morem. Pomagajte, umiram!« Voda hotela in sobarica sta opazila nato skozi okno, da se je zvijala na postelji Zvonka Baman, ki je prispela jutraj iz Ljubljane in najela tamkajšnjo sobo. Sobarica je nato izrinila ključ iz ključavnice in odprla vrata s pomočjo pomožnega ključa. Na nočni omarici je pravkar dogorel kos sveče, ki ga je Bamanova pričrvala na škatlico vžgalice. Zvonka Baman je ležala na postelji v svoji beli obleki in se zvijala v krčih. Neprestano je vzdihovala: »Zastrupila sem se s strihinom.« Sobarica je takoj prinesla mleka in ga ponudila nesrečnici. Ta je krčevito zgrabila čašo in bliskoma posrkala mleko, nakar je klonila in izdihnila. Ko je prispela rešilna postaja, je bila že mrtva.

Na umivalniku so našli steklenico strihnina z etiketo »strup«. Na mizici poleg zrcala so našli v slovenskem jeziku pisano pismo, naslovljeno na neko Margareto Šolar pri dr. Nikoliču v Zemunu. V pismu ji poroča samomorilka, da se je nastanila v Zagrebu pod napačnim imenom in da je šla v smrt, ker je hotela tako usoda. Margareti sporoča, da je prispela srečno v Zagreb in da je »zelo slabo razpoložena«. Napačno ime je navedla samo radi tega, da ne bi preveč užalostila matere v Kranju, ko bi izvedela, da je izvršila njeno hčerka samomor. V pismu izjavlja dalje nesrečnica, da je uničila popolnoma vse, kar bi moglo izdati njeno identiteto. Pismo na Margareto je podpisano z »Mila«. Med drugimi stvarmi

so našli robec z monogramom M. K. Na zglasilnici se je vpisala skrivnostna Mila kot Zvonka Baman, roj. l. 1904 v Kranju. Sobarici je izjavila, da namerava naslednji dan odpotovati v Beograd. V omari so našli moder plašč in plavo obleko, bojo iz navadne kožuhovine in razne ženske drobnarije. Skrivnostna mladenka je lepo deklet, pravilnih potez na obrazu. 20 do 25 let stara, ima ostržene črne lase, pravilne in zdrave zobe, na desnem podočniku zlato krono. Na sebi je imela obleko iz belega tila. Domneva se, da je bila Mila najbrže kaka vzgojiteljica ali učiteljica, ki je šla vsled nesrečne ljubezni v smrt. Ugotovljeno je bilo, da je bila nesrečnica okoli 6. zvečer, da v nekem kinu, iz katerega se je vrnila ob pol 8. zvečer. Njeno truplo so prepeljali v prosekuro.

Zagreb, 1. septembra. r. Tekom današnjega dne je odredila policija vsestransko poizvedovanje, da dožene identiteto samomorilke. Na njen poziv si je ogledalo truplo večje številke občinstva, med drugimi tudi krojač Josip Sokolič, rodom Slovenec, ki je spoznal v dekletu Mihaelo Kern iz Skofje Loke; motiv samomora pa je slej ko prej neznan.

Proslava nevesinjske ustaje

V petek dne 28. avgusta se je vršila v Nevesinju poleg Mostarja velika narodna svečanost. Ljudstvo je namreč praznovalo 50-letnico nevesinjskega upora. Nevesinje se je tega dne odelo v praznično obleko in nad 10.000 duš je prihitelo na mesto, kjer se je pred 50 leti začela značilna borba za svobodo Hercegovine.

Jutraj ob 9. uri je bila maša zadušnica za padlimi junaki, ki so se žrtvovali za hercegovinsko deželo. Službo božjo je opravil metropolit Peter Zimožnjič. Ko je bila liturgija končana, se je napotila množica ljudstva na trg, kjer je metropolit blagoslovil temeljni kamen za spomenik pokojnemu kralju Petru Osvoboditelju. Svečeniški dostojanstvenik je imel nagovor, v katerem je slavil pokojnega kralja kot vzornega idealista, ki je bil pripravljen o zmagi pravice svojega naroda. Zgodovinsko dalekosežnost nevesinjske ustaje pa je obrazložil veliki župan mostarske oblasti g. Krasojevič, ki je pokazal, koliko blagoslova je rodila vstaja pred 50 leti za svobodo celokupnega naroda Srbov Hrvatov in Slovencev.

Proslave se je udeležilo v posebno obilnem številu tudi Sokolstvo, za katerega je govoril Stevo Žakula, in vojska, v imenu katere se je oglasil k besedi polkovnik Magdič. Sleđnji je prečital ukaz, s katerim je odločeno, da bo nosil 32. pešpolk odslej naziv »Nevesinjski polk«.

Popoldne se je vršila gledališka predstava igre »Hercegovinski sužnji«. Med predstavo in po predstavi so svirali guslarji, ki so opevali junaške čine prehodnikov naše današnje svobode. Proslava, ki je bila ves čas izredno živahna in iskrena, je končala s konjskimi dirkami, katerih se je udeležilo vojaštvo in na katerih so bile razdeljene prvakov tri nagrade: srebrna tabatijera, srebrna ura in dopust. Tako je narod z armado in Sokoli vred proslavil znamenito 50-letnico nevesinjske vstaje na mestu, po katerem nosi zgodovinski dogodek svoje ime še danes.

Občni zbor Glasbene Maticе v Ljubljani

V ponedeljek dne 31. avgusta se je vršil redni občni zbor Glasbene Maticе v Ljubljani v poslopju Glasbene Maticе, Udeležilo se ga je preko sto članov pevskega zbora in orkestralnega društva. Zbor je otvoril predsednik dr. VI. Ravnihar, pozdravil navzoče in podal besedo tajniku g. Karlu Mahkoti. Iz tajnikovega poročila posnemamo, da je Glasbena Matica v preteklem letu štela 1007 članov, od teh 6 častnih (med njimi 70-letnika skladatelja Franca Serafiha Vilharja), 132 ustanovnih, 217 rednih, 539 voljkah, 100 članov pevskega zbora in 52 članov Orkestralnega društva. V 43. šols-

„Šarmanтни princ“

Velefilm o katerem govori celi svet!

Pride v kino »Dvor«

skem letu je imela Glasbena Matica štiri oddelke: glasbeno šolo (štirje pripravljajni razredi), konservatorij (6 letnikov), tečaj za državni izpit in pa operno šolo.

Na zavod se je začetkom preteklega šolskega leta vpisalo 713 gojencev, tekem leta pa jih je izstopilo 229, tako da jih je bilo koncem šolskega leta še 584. Poučevali so se teoretični predmeti: teorija (Angela Trostova), harmonija (Stanko Premrl in L. M. Škerjanc), kontrapunkt (L. M. Škerjanc), nauk o instrumentih (L. M. Škerjanc), instrumentacija (L. M. Škerjanc) in glasbena zgodovina (dr. Josip Mantuan); praktični predmeti: solopetje (Julij Betetot, Jeanetta Foedransperg, Vanda Wistinghausen), klavir (Marta Dolež, Srečko Kumar, Marija Maher, Ema Noli, Josip Pavlič, Klotilda Praprotnik, Janko Ravnik, Marija Šešek, Ruža Šlais in Marija Švajcar), violina (Karel Jeraj, Jan Šlais, Fran Trost in Josip Vedral), dalje orkestralni instrumenti: viola, flauta, oboa, klarinet, rog, trobenta, pozavna in tolkala, ki so jih poučevali solisti iz opernega orkestra. Konservatorij in šola sta priredila tekmo šolskega leta sedem internih vaj in koncem leta tri javne produkcije, na katerih je nastopilo 87 gojencev. Učni uspeh v preteklem šolskem letu je bil prav dober, kajti tri četrtnice gojencev je prešlo ređe »dobro« in »trajno dobro«. Država je dala Glasbeni Matici znatno subvencijo in prevzela 11 učnih moči.

Zbor, ki šteje sto članov, je priredil pod vodstvom zborovodje Srečka Kumra dva velika koncerta in je dne 18. maja izvajal z velikim uspehom César Franckov oratorij »Les Béatitudes«.

Orkestralno društvo Glasbene Maticе, ki se je s tem šolskim letom ojačilo številčno in kvalitativno, je pod vodstvom dirigenta L. M. Škerjanc nastopilo dvakrat ter izvajalo na svojem koncertu dne 2. aprila Beethovno VII. simfonijo.

Kakor je bilo že najavljeno, namerava Glasbena Matica s 1. decembrom t. l. začeti izdajati glasbeno revijo.

Po izprnem tajniškem in blagajniškem poročilu, ki ga je podal društveni blagajnik in gospodar g. Lasbajer, se je razvila daljša debata, v katero so posegli kot govorniki gg. dr. Cepuder, Anton Lajovic, Matej Hubad, Karel Mahkota in drugi. Šele kraj pol 1. ure jutraj je prišla na vrsto glavna in najvažnejša točka: volitev novega odbora. Predlaganih je bilo več list, od katerih je bila slednjic sprejeta z vzklikom sledeča: Emil Adamič, dr. Fran Černe, Adolf Gröbming, Anton Lovše, Stanko Premrl, Radovan Prosenec, dr. VI. Ravnihar, dr. Mirko Rupelj, Saša Santel in dr. Janko Zirovnik. Dosedanji odbor je v glavnem ostal izpolnjen je z dvema članoma orkestralnega društva in društva učiteljev glasbe. Pričakovati je, da bo tudi v bodoče vršil svoje kulturno delo z isto vnemo in požrtvovalnostjo kot doslej ter z vsaj enakim uspehom.

Dopisi

KOZJE. Dne 14. in 15. avgusta je slavilo naše gasilsko društvo 50-letnico svojega obstoja in obenem razvilo svoj novi prapor. Na predvečer je bila bakljada, po kateri se je vršil častni občni zbor. Po kratkem opisu društvene zgodovine je bilo več tovaršev izvoljenih za častne člane, na predlog župana pa je bila poslana udanostna brzojavka kralju in pozdravna brzojavka mariborskemu velikemu županu. Oba sta društvu čestitala z brzojavko. Drugo jutro so zvoki godbe zbudili tržane. Trg je bil okrašen z državnimi in slovenskimi zastavami, ki so plapolale gostom v pozdrav. Maša za pokojne ustanovitelje in izvršujoče člane se je vršila pri očetih trapiših v Savskem Brestovcu. Popoldne so se gasilna društva zbrala pri gasilnem domu in odkorakala na

Velefilm

Svetovni alarm!
je že v Ljubljani in čaka novo slovesno otvoritve sezije
Elitnega Kino ...

Čudo psal Še danes Čudo psal „Nemi tožitelj“

Senzacionalna kriminalna drama v 6 velikih dejanjih v naslovni vlogi čudežni pes

„Lux“

Pes, ki igra kot človek!
Največja kaznilnica sveta

Sing-Sing

Mladini vstop dovoljen samo k predstavam, ki končajo pred 8. uro zvečer.

LJUBLJANSKI DVOR kino

Telefon 730.

Predstave: ob delavnikih ob 4., 6., 8. in 9. — Ob nedeljah ob 11., 3., 5., 6., 8. in 9. uri.

to na veselilni prostor, kjer se je vršilo razvite novega gasilskega prapora. Po zabiti spominski žebelj so kumice ga. Druškovičeva, ga. Specova in gđ. Mačkova privzele moder, rdeč in bel trak. Praporček je prisegel zvestobo prapora pred župnim zastopnikom. G. župan je imel lep nagovor na zbrane goste, živahno aklamirano pa je bil tudi govor najmlajše kumice gđ. Mačkove. Po blagoslovitvi je pričela prosta zabava pred gradom. Čeravno je slavnost vzemirjal dež, vendar je prireditelj potekla v popolno zadovoljstvo občinstva. Za dostojno proslavo jubileja ima največje zasluge kozjanski župan, častni član našega gasilnega društva, ki je zadnjih 14 dni noč in dan pripravljal za naš jubilej.

DEV. M. V. POLJU. Na praznik dne 8. septembra gostuje v Ljudskem domu dramski odsek vojnih invalidov iz Ljubljane in sicer popoldne ob pol 4. uri ter priredi veseloigro »Tit Grom«. Ker je čisti dobiček namenjen vojnim žrtvam, prosimo občinstvo, da se polnoštevilno udeleži predstave, da s tem pokažemo, da imamo tudi mi usmiljenje in srce za one, ki so darovali svoje ude in zdravje v blagor naše domovine. Torej na praznik 8. septembra vsi k igri. — Odbor. 1772

VOKLO PRI KRANJU. Prostovoljno gasilno društvo v Voklem pri Kranju je priredilo v nedeljo dne 23. avgusta veliko vrtno veselico v pokritje stroškov za novo brizgalo. Veselice se je udeležilo dosti ljudstva tudi iz sosednjih vasi in mesta Kranj, med temi požarne brambe v kroju. Da je veselica uspela tako povoljno, se je zahvaliti med drugimi posebno raznim darovalcem daril in članom društva, na čelu jim g. načelnik, ki se niso strašili ob tej priliki ne potov, ne dela.

SLOVENSKA BISTRICA. Pretekli teden smo imeli nabore. Vsako jutro se nam je začelo s harmoniko, klarinetom in petjem fantov, ki so se na okrašenih vozovih, vsi v rožicah, pripeljavali v mesto. Tisto pri običajno prekomerno kričanje in aufbaksanje je že precej ponehalo, tudi pljanosti tokrat ni bilo toliko opažati; dva ali trije le preveč korajžni so se seveda morali iztrčevati v samotni celici v Gradščini. Potrjenih je bilo le mal odstotek. — V nedeljo pa smo praznovali farnega patrona sv. Jerneja z gornjebistriško godbo, procesijo in g. Blažičem v gala - uniformi. — Kakor se čuje, priredi v nedeljo dne 6. septembra tukajšnja požarna bramba veselico v parku pred sodnijo. — Našemu »Jutru« ob njegovi petletnici tudi slovenjebistriški čitatelji najlepše čestitamo in želimo vztrajnemu smotnemu delu njegovih voditeljev tudi v bodoče mnogo uspeha in korist našega ljudstva.

Kdo je Buster Keaton?

Človek, ki se nikdar ne smeje, a vse spravi v najpriljubnejši smeh! Danes je ta komik gotovo najboljši — po svetovni filmski kritiki, in daleko v svojem humorju in komiki presega vse dosedanje kinokomike. Ljubljancem je žalibog še nepoznan — videli smo ga samo v filmu »V valovih Njagare« — vsled tega se zamore le priporočiti obisk filma »NAVIGATOR« kjer se natančno z njim spoznamo. Ta film se predvaja od četrta 3. t. m. naprej v

kino »Ideal«

Predstave v nedeljo: ob pol 11. dopoldne, popoldne ob 3., pol 5., 6., pol 8. in 9. uri. Ob delavnikih: popoldne ob 4., pol 6., pol 8. in 9. uri.

Kulturni pregled

Ljubljanska opera. V letošnjih sejmških dnevih je Verdijeva »Aida« prva napolnila gledališče. Njen dobri sloves že tekem treh sezon na našem odru ni skaljen, in z zadovoljstvom beležimo, da je bila sinočnja predstava v celoti prav dobra. Orkester, ki je že malone komplet, ima zdaj dovoljno zasedena godala ter zveni polno, sočno. Oprema se je mestoma še popolnila: tudi balet pod vodstvom gđ. Tuljakove je prinesel nekaj novih plesov ter se vobče držal prav dostojno. Posebno priznanje gre zboru, ki je bil odličen. Naslovno partijo je pela gđ. H. Pirškova iz Brna, bliva naša članica, v slovenščini ter zaslužila zato prav posebno hvalo. Bila je impozantna Aida, močno dramatična in je ves večer s svojim velikim materialom ter izvrstno pevsko šolo imponirala. G. Balaban kot Amonasir je podelil v maski in temperamentni igri vrol zanimiv in efektne značaj; pevski je lirčen in prinaša zlasti čustveno stran zelo doimljivo. Novi junaški tenor g. Orlov je vzorno marljiv. Zadužni je pel Cania, sinoči Radamesa slovenski, ne čisto razumljivo, a prav zadovoljivo. Pisali smo že, da ima velik zelo prijeten material. Peti pa se bo moral še učiti. Zdal glas pre-

napenja, poje vse fi in zato zanemarljivo kantileno ter ima strah pred viski. Ta način petja ga uniči! Partije še zmerom ne zna. O ostalih solistih ni treba obširneje pisati: g. Betetto je bil zopet v vsakem pogledu idealen Ramfis, ga. Thierry-Kavčnikova v znova poglavljeni igri vzorna Amneris, g. Zupan pa reprezentativen faraon. Predstava je pri publiku, po veliki večini gostih jasma, žela mnogo priznanja.

Fr. G. Ljubljanska opera. »Brivec bagdadski« z Julijem Betettom v naslovni vlogi. V četrtek, 3. t. m. se poje v operi Cornellijska opera »Brivec bagdadski«, ki je znana kot ena najefektnjših komičnih oper svetovne literature. Glavno vlogo brivca Abul Hasana poje g. Julij Betetto. Marjanka, nevesta ga, Ribičeva in Bostano gna. Šilkojeva. Zaljubljenca Nuredina g. Kovač, Kalipa g. Šubelj in Babo Mustafio g. Mohorič. Opero dirigira kapelnik g. Balatka, režijo vodi režiser g. Bučar. Predpredala v operni blagajni.

Ljubljanska grama. Danes se vrši v dramskem gledališču druga nova premijera in sicer veseloligra v treh dejanjih »Pegica mojega srca«, katero je spisal angleški pisatelj Mannera. Veseloligra, katere režira g.

Skrbinšek, se vrši v stari graščini na Anglskem. Naslovno vlogo igra ga. Šaričeva, Mrz. Chichester je ga. Medvedova, Ethel — gna Mira Danilova in Bennet — gna Gorupova. Izmed članov igrajo Jerryja g. Levcar, Erenta g. Peček, Alarika g. Drenovec, Jerviza g. Danilo in Hawkesa g. Cesar. Začetek dramske predstave ob 8. zvečer.

Razstava bratov Kraljev. Brata France in Tone Kralj sta razstavila v Akademskem domu na Miklošičevi cesti interesantno zbirko svojih del iz zadnje dobe, ki nudijo točen vpogled v nuno najnovejšo umetniško tvorbo. Ljubitelji umetnosti naj si ne pozabijo ogledati teh slik in kipov, ki zaslužijo, da bi jih občinstvo posetilo v čim večjem številu. Razstava je odprta vsak dan jutraj in popoldne.

Stalno gledališče v Nikšiču. V črnogorskem mestecu Nikšiču so otvorili dne 29. avgusta stalni gledališki oder, ki se nahaja v Znanstvenem domu, stavbi, ki je bila postavljena s privatnim denarjem in državno subvencijo v znesku pol milijona Din. Gledališče bo v svoji prvi sezoni uprizarjalo nacionalen repertoar.

Narodno gledališče v Zagrebu je otvorilo letošnjo sezono dne 1. septembra z Gounodovo opero »Faust«, v kateri je prvič nastopil tenorist g. Skupiewski. Drama uprizarji 2. septembra Shawovo »Sveto Ivano« z vo Viko Podgorsko v naslovni vlogi, ope-

ra se prinese kot drugo noviteto na oder Musorgskega »Soročinski sejme«. Tretja operna predstava bo Wagnerjev »Lohengrin«.

Jugoslovenska upodabljajoča umetnost na reški mednarodni razstavi. Reška »Vedetta d' Italia« objavlja v svoji številki od 30. avgusta na drugi strani informativno pisan članek v mednarodni razstavi upodabljajočih umetnosti na Reki. Poročevalec Amato Chloggia, ki je napisal članek hvallj posebno jugoslovenske razstavljalce: Bužana, Mirka Račkega, VI. Filkoveca, Stojana Aralico, Petra Pappa, Milenka Gjurića in Draga Vidmarja. Gjurića imenuje »izvrstnega slikarja, ki ne zaostaja za svojimi slikarskimi vršnjaki tudi kot risar«.

Izvirna litografija Henrika Smrekarja. Henrik Smrekar, ki je že več let bolan, je dovršil izvirno litografijo »Genij lepših sanj«. Litografija je Smrekarjev prvenec v tej tehniki ter predstavlja kljub temu, da je bila izvršena v presledkih, uspešno delo. Le radi prenosa na kamen so nekatere poteze nekoliko treple. Litografija je napreda v ljubljanskih trgovinah: Babka, Schwentner, Tičar in pri novih založbi. Cena ji je razmeroma nizka. Sliki priporočamo javnosti v nakup že z ozirom na bedno umetniškovo stanje.

Zagrebški »Morgen« o slovenskih kulturnih zadevah. Zagrebški dnevnik »Mor-

gen« je posvetil sobotno številko od 29. avgusta Sloveniji ter je odmeril nekaj prostora tudi kulturnim vprašanjem našega naroda. Na prvi strani je priložil Tratnikovo risbo ljubljanske rotovž, v notranjščini ima reprodukcijo Ljubljane, Santlov »Motiv iz Ljubljane«, Jakčevega Jakopiča. Robbov vodnjak pred mestno hišo itd. O sodobni slovenski muziki je napisal pregleden članek M. Bravničar, o modernih upodabljajočih umetnosti dr. St. Vurnik, o bratih Kraljih pa Silvester Škerl. List prinaša prevode štirih župančičevih pesmi in deloma netočno skico o Župančiču.

Zagrebsko marionetno gledališče v Sarajevu. V Sarajevu je dospelo na kratko gostovanje marionetno gledališče iz Zagreba, ki uprizarji med drugim igro za lutke »Cardak niti na nebu niti na zemlji«.

Nova revija. V Osijeku začne izhajati sredi septembra nova revija »Reflektor«. List bo obravnaval aktualna vprašanja, izhajal bo polumesečno, urejal ga bo pa Lev Vrelov.

Dubrovniki gledališki dilemtanti, ki so z lepim uspehom uprizarjali že več domačih stvari, v prvi vrsti drame svojega očjega rojaka Iva Vojnovića, so imeli pred kratkim občni zbor, na katerem je bilo sklenjeno, da ostane vodstvo družine v rokah g. Nardetića in gđ. Božene Begovičeve.

Domače vesti

* Knežinja Jelena odpotovala v Pariz. Knežinja Jelena je predvčeršnjim ob treh zjutraj prispela z Bleda v Ljubljano ter s simpionskim ekspresom odpotovala v Pariz.

* Odhod italijanskega gen. konzula iz Ljubljane. Z večeršnjim popoldanskim br-zovlakom je zapustil Ljubljano italijanski generalni konzul markiz Paterno di Sessa, ki je premeščen v enaki lastnosti v Mannheim. Na kolodvoru so se od njega poslovili zastopniki ljubljanskega konzularnega zbora.

* Namesnik min. predsednika g. Marko Gjurčić, ki je bil včeraj na Bledu sprejet v dahiš avdienci, se je s popoldanskim br-zovlakom odpeljal v Zagreb, odkoder potuje jutri v Beograd. Na kolodvoru sta se od njega poslovila vel. župan dr. Baltić in direktor železnice dr. Borko, katerima je g. Gjurčić silno hvallil naše lepe kraje ter iz-javil, da se bo dobo svojih počitnic (bil je 17 dni na Bledu) izvršiti počutil.

* Himen. Poročil se je dne 29. avgusta v Ljubljani g. dr. Anton Kraljevič z gđ. Dano Nagujevo, hčerko nadučitelja g. Srečka Naguja pri Sv. Jakobu ob Savi. Bilo srečno!

* Himen. Na Bledu se je g. Radovan Jaut, učitelj v Makolah, poročil z gospo-đico Eto Kristlovo, učiteljico v Makolah. Čestitamo!

* Smrtina kosa. V Koritih pri Dobrušici je umrla v nedeljo gospica Anica Perpar, poštna odpravnica, stara komaj 28 let. Bila je splošno priljubljena med ljudstvom. — V Šmarju pri Jelšah je umrla ga. Ana Gajšek, vdov. Tančič in ne Paučič, kakor se je vsled pomote pri telefonskem sporočilu gla-sila osmrtnica v včeršnjem „Jutru“.

* Popravek. V nedeljski številki se je v podlistek „Ob umetniški razstavi“ vrnila tiskovna pomota, in bi se moralo pravilno čitati „Glej tu Codellija, ali pa Tauffererja, zadnjega opata stiškega“.

* Prof. dr. Murko v Petrogradu. K proslavi dvestoletnice obstoja ruske akademije znanosti v Petrogradu je odpotoval prošlo soboto tudi naš rojak dr. Matija Murko, profesor slavistike na Karlovi univerzi v Pragi.

* Izpremembe v državni službi. V sred-nješkoli službi so premeščeni naslednji profesorji: dr. Fran Čadež z ljubljanske re-alike na II. realno gimnazijo v Ljubljani; Josip Kardinar s celjske gimnazije na re-aliko v Ljubljani, ter Adolf Robida z moške-ga učiteljskega v Ljubljani na ljubljansko re-aliko. — Višji davčni upravitelj Fran Krat-nar pri davčnem okrajnem oblastvu v Ko-čevju je premeščen k davčnemu uradu v Kamniku, finančni konceptist Ignacij Širca pa iz Ljubljane k davčnemu okrajnemu oblastvu v Kočevju za vodjo tega oblastva. — Pripravnik Defan Adamovič je od carinarni-ce v Trzinu premeščen po službeni potrebi h glavni carinarnici v Koprvnici.

* Slovenski jezik na naših šolah. „Uradni list“ je objavil v svoji zadnji številki 81 z dne 29. avgusta t. l. enotne učne načrte in učne programe za vse osnovne srednje, me-ščanske in učiteljske šole v kraljevini. Do-doljni ministrski odloki določajo, da se ti no-vi načrti uvedejo s pričetkom šol. leta 1925-26. Zanimivo je, da se slovenski jezik kot učni predmet omenja le v enem izmed štirih učnih načrtov, pač pa se v posameznih načrtih jemlje na različni način v poštev. Tako se navaja v nastavnem planu za osnovne šole »srpsko-hrvatski in slovenački jezik« dočim omenja zadevni nastavni pro-gram »srpsko-hrvatsko-slovenački jezik«. V nastavnem planu za III. in IV. razred sred-njih šol se navaja »srpski in hrvatski jezik« dočim obsega program »srpsko-hrvatski je-zik«. O slovenskem jeziku v tem načrtu ni gorova akoravno je jasno, da velja zanj za šole v Sloveniji kar je določeno za srbo-hrvatski jezik drugod. Učni načrt za meščan-ske šole predpisuje, da se z istim številom ur in isto količino tvarine kakor srbski ali hrvatski jezik učijo slovenski jezik na vseh meščanskih šolah v Sloveniji poleg srbo-hrvatskega jezika. Nastavni plan za učiteljskega navaja »srpsko-hrvatsko-slovenački jezik sa književnošću«, nastavni program pa govori v podrobnem le o srbsko-hrvatski književ-nosti, dočim se slovenska nič ne omenja. Naša prosvetna uprava bo morala minist-rstvo pač opozoriti na omenjene nedostatke in nedoslednosti v min. odlokih. Javnost bo tudi zanimalo, da se bo nemški jezik odslej poučeval na meščanskih šolah kot obvezen predmet, v nižjih razredih srednjih šol pa se nemščina sploh ne bo poučevala, letos le še v II. in III. razr. neobvezno, v I. razredu pa docela odpade.

* Slika v spomin dr. Klementu Jugu. V nedeljo, dne 16. avgusta so odkrili naš ro-jaki iz Italije v Aljaževem domu spominsko sliko svojemu rojaku dr. Klementu Jugu, velikemu našemu planincu, uglednemu naše-mu znanstveniku-filozofu. Slika je krasno delo znanega našega umetnika g. Božidarja Jakca. Odkritja se je udeležilo večje šte-vilco rojakov iz Primorja, med njimi največ dijakov-visokošolcev. Po odkritju so obiš-kali grob svojega tovariša v Dovju, in g. župnika Jakoba Aljaža. Naslednje jutro pa se spominsko ploščo, ki jo je pred tednom dni odkril T. K. Skala, pod krajem nesreče. Čez vrh Triglavja so se vrnili v Primorje.

* Šumarski kongres v Dubrovniku. Vablj-o se vsi člani Jugoslovenskega šumarskega združenja, ki se žele udeležiti šumarskega kongresa v Dubrovniku, da to takoj nazna-

nijo tajništvu Jugoslov. šum. združenja, Za-greb, Vukotinovića ulica 2. z navedbo imen družinskih članov, s katerimi se kon-gresa udeležijo. Prijavi je priložiti marko 4 Din v svrhu dopolnitve legitimacije za zni-žano vožnjo na železnicih in parnikih. Gle-de natančnega programa in prijave se opo-zarja na št. 8. in 9. šumarskega lista.

* Kongres planincev v Zagrebu. Dne 5. septembra se bo vršil v Zagrebu kongres planincev iz cele naše države. Na dnevnem redu kongresa je ustanovitev Zveze vseh planinskih društev Jugoslavije. Pri tej pril-i ki se priredi velik skupni izlet na Plitviška jezera. Kakor javljajo iz Beograda, se kon-gresa planincev udeležijo tudi ministar za tr-govino in Industrijo dr. I. Krajač.

* Tečaj za čevljarje v Ljubljani. Urad za pospeševanje obrti namerava prirediti v Ljubljani čevljarji prirokovalečni tečaj. In-teresenti mojstri in pomočniki naj prijavijo svojo udeležbo v pisarni urada, Dunajska cesta št. 22, do 10. septembra.

* Tečaj za kurjače in strojnike. Inspekcija dela za nadzorništvo parnih kotlov v Ljub-ljani priredi ob sodelovanju Urada za po-speševanje obrti v Ljubljani tečaj za kurja-če in strojnike začetkom meseca oktobra. Vsak interesent naj prijavi svojo udeležbo najkasneje do 15. septembra pri Inspek-ciji parnih kotlov v Ljubljani, Dunajska cesta 22. Tečaj se bo vršil en mesec in se bo preda-valo v večernih urah v prostorih Tehniške srednje šole v Ljubljani. Natančnejše infor-macije se dobe v pisarni inspekcije, Dunaj-ska cesta 22. Dan otvoritve se bo pravočas-no pisмено naznanil prijavitelcem.

* Naša plovitva po Sredozemskem morju. Kakor poročajo iz Sušaka, nakupi „Jadran-ska plovitba“ v neki angleški ladjedelnici dve veliki ladji, vsaka z nosilnostjo 4500 ton. Novi ladji prispeta že tekom meseca septembra v naše vode, kjer bosta služili za vzdrževanje prometa s Sredozemskim morjem in Levanto.

* Rezervni oficirje v mariborski obla-sti. Ljubljanski pododbor Udruženja rezerv-nih oficirja i ratnika bo spoznamo z upravnim odborom v Beogradu določil dan konferenc, ki se bodo vršile v Mariboru in drugih mestih mariborske oblasti o vpraša-njih naše organizacije. V tem smislu so se z vednostjo in odobritvijo upravnega odbo-ra v Beogradu podvzeli potrebni koraki. Do osnovanja novega pododborja v Mariboru je pododbor, Ljubljana predstavnik Udruženja za celo Slovenijo. Rezervni oficirji iz maribo-rske oblasti, ki žele, da se osnuje pododbor v Mariboru, pa še niso člani, naj se v tem oziru obrnejo na naslov: Udruženje rezerv-nih oficirja i ratnika — pododbor Ljubljana (poštni predal).

* Udrženje rezervnih oficirja in ratnika — pododbor Ljubljana sklicuje na dan slave Udruženja dne 13. septembra ob 20. v pro-slavo sedme obletnice prebitja solunske fronte izrednih članski zbor v lastnem loka-lu v 2. nadstropju Kazine na Kongresnem trgu v Ljubljani. Dnevni red je za rešitev perečih stanovskih zadev zelo važen. Ude-ležba članov častna dolžnost. Za člane so poslovne ure v novem lokalu vsak delavnik od 18. do 19. ure. — Uprava pododbor.

* Planinski dom na Kravcu je dovršen in se svečano otvori v nedeljo dne 6. septem-bra. Solidna, z največjo preciznostjo izvršena stavba v taki višini (1700 m) napravi mogočen viis od blizu in daleč. Opremljena je kakor planinski hotel. Svet okoli zgradbe je izravnal in ograjen. Novi planinski dom leži dober četrt ure pod vrhom Kravca na razgledni točki, ki ji ni para v naših plani-nah; razen tega bo izhodišče za ture v predgorju od Grebena do Kravca in bo tvoril zvezo preko Grebena in Colzove ko-če tudi v glavno pogorje Grintavcev. Okoli Kravca in pod razsežnimi planinami pod istim bo tudi po zimski najljepši teren za smuč-i za dobrodošlimi sestopi na vse strani. Pro-metu se sedaj izroči ponosna planinska stavba, ki bo vsestransko služila turistov-skem namenu.

Kino podjetjal
Dajte nam najnovejšo senzacijo:
Amundsenov
polet na Severni tečaj!
Obiskovalci!

Velike
bikoborbe
se pripravljajo v Ljubljani!
Senzacija nad senzacijol Pozor!

* Igralnica v hotelu Esplanade v Zagrebu. V Zagrebu so v hotelu Esplanade izsledili igralnico, ki se skriva pod nedolžnim ime-nom kluba „Golf“. Koncesijo je podelil ba-je sam notranji ministar, pristop v „Golf“ pa imajo samo po članih uvedeni gosti. Glavni koncesionar igralnice je neki Komadinč iz Beograda. Dalje neki Dickstein, Mažuran in dr. Onjatič. Malo čudno je res, da se na eni strani igralnice zapirajo, na drugi pa dovo-ljujejo nove.

* O mučnem prizoru nam poročajo iz Višnjegore. Tam se je včeraj vršil sejem, katerega se je udeležil tudi mesar in gostil-ničar Javornik iz Skofljice. Sredi seimskega trušča sta naenkrat pristopila h g. Javorniku dva orožnika v spremstvu eksekutorja ter sta mu sporočila, da se bo pri njem ta-koj izvršila rubežen radi zaostalih davkov. Nato je pristopil eksekutor ter je „delikven-tu“ pretipal žepa in obleko in mu odvzel nekaj tisoč dinarjev, s katerimi je prišel Ja-vornik na sejem, da kupuje za svojo obrt. Seveda je vzbudil dogodek velikansko po-zornost navzočega ljudstva, ki se je zelo ostro zgražalo nad sramotilnim postopkom. Naravno da poslujočih državnih organov ne

BERNATOVIC
MESTNI TRG 5.

zadene nobena krivda. Oni so postopali po naredbi, izdani očividno na podlagi okrožni-ce fin. delegacije, v kateri se take javne rubežni naravnost priporočajo kot svarilen vzgled! Utis, ki ga je prizor na se mišlju v Višnjigori izzval pa ni bil toliko »svarilen«, kakor škodljiv za ugled in prestiž državne uprave.

* Zopet nesreča na novosadskem letališču. V ponedeljek se je zgodila na novosadskem letališču zopet težka nesreča. Podporočnik Mihajlo Lukšić je hotel v višini 800 m na-pravit drzen obrat. V tem trenutku pa je odpovedal motor, aparat je pričel padati in padel v globlino. Lukšića so potegnili tež-ko ranjenega izpod razvalin aeroplana.

* Smrt vsled električnega toka. Pri drž. železnici v Zagrebu nameščeni električar Mijo Milčić je bil predvčeršnjim zaposlen pri transformatorju v kurilnici. Ko je od-stranil izolator, ga je zadela električni tok 3000 voltov napetosti. Milčić je bil takoj m-rtev.

* Avtomobil se je prevrnil v morje. Sofer Naprta se je peljal v nedeljo z Sušaka z avtomobilom v Žurkovo. Na nekem ovinku ob obali je avtomobil odtel v morje. Sofer je težko ranjen, utegne pa po zdravniškem mnenju vendar okrevati. Avtomobil je un-čen.

Največja gneča
na velesejmu je okrog mlina na veter, ki ga je zgradila tovarna čokolade „Mirim“ v paviljonu X 2.

* Senzacionalna tatvina. V čakalnici tret-jeje razreda na zagrebškem glavnem kolod-voru je bila v nedeljo izvršena velika tat-vina. Kosta Milović iz Dolnjega Miholjca, ki se je pred kratkim vrnil iz Amerike, je za-menjal večjo vsoto dolarjev, za katere je prejel 113.000 dinarjev. Mož je nosil denar s seboj po raznih gostilnah. Precej pljan je v kolodvorski čakalnici zaspal. Ko se je zdrnil, ni imel v žepu ne listnice in ne de-narja.

* Dekliški zavod „Vesna“ v Mariboru. Vpisovanje v gospodinjstvo in obrtno šolo se vrši 12 sept. od 10.—12. ure v pisarni vod-stva. Redni pouk se prične 15. septembra. S 1. oktobrom se otvori tečaj za umetno-obrtno risanje in ročna dela.

* Obiskovalcem velesejma se priporoča restavracija Bellevue s krasnim razgledom.

* V boju zoper grižo in druge nalezljive bolezni je najuspešnejše desinfekcijsko (raz-kuževalno sredstvo „SANITOL“. Zavžitj sredstva ne smeš! Dobi se v vseh lekarnah in drogerijah. Izdeluje ga Chemotechna Ljubljana. Mestni trg 10.

* „Budha“ čaj na velesejmu. Oglejte si „H“ paviljon št. 461—465.

* Nova strokovna šola. Na Tehniški sred-nji šoli v Ljubljani se letos otvori I. letnik strokovne šole za keramiko. Učna doba tra-ja tri šolska leta. Odhodno izpričevalo na-domešča dokaz o pravilnem dovršenju uč-ne dobe (učno izpričevalo, oziroma pomoč-niški izpiti). Sprejemajo se učenci in učenke, ki so stari 14 let in dovršili 4 raz. osnov-ne šole. Redni pouk se prične 10. t. m. Vpi-sovanje je 4., 5. in 9. t. m. dopoldne pri rav-natelstvu Tehniške srednje šole v Ljubljani ki daje vsa natančnejša pojasnila.

* Zupa! vedi, da je dobra kakovost pra-vega gospodinjkega mila „Gazela“ dogmna stvar. Stofaštem je neobhodno potrebno, zato se ga poslužuj tudi ti.

* Krole, preiškušene dame in moške s točnim podukom izdeluje in razpošilja ob-lastveno koncesionarna v Parizu in Londo-nu diplomirana krojna šola Židovska ulica št. 5. Ljubljana. 1769

* Javna zahvala. Pevsko društvo „Zora“ iz Ježice pri Ljubljani se najkrajneje za-hvaljuje g. Rudi Vidmarju in njegovim soro-gi Ivanki ter ostalim za njihovo naklonje-nost napram društvu. — Odbor. 1771

Ne izgotavljajte si
damskih plaščev,
ker je nemogoče izgotoviti jih po tako eksaktnih krojih, finega blaga in izredno nizkih cen, kakor jih ima v za oči samo trdika **FRAN LUKIČ, Pred Škofi' 19.**

Ali si ga videl?
vprašuje prijatelji prijatelja in znane znanca. Kaj? X! Velikanski stolp iz makaronov tovarne „Pečatete“ na vele-sejmu paviljon „E“

Slovenski biografski leksikon
izide v 6 zvezkih do konca 1926. Naročniki celega leksikona plačajo ali 500 Din takoj ali Din 90 za posamezni zvezek. Naročila spre-jemlje in oddaja že prvi zvezek založnica „Za-družna gospodarska banka v Ljub-ljani in njene podružnice.“

Abonenti
se sprejmejo na kosilo in večerjo
15 Din
Gostilna. **F. ZOKALIJ** Mesarija 49974

MODNI SALON ZDENKA RODIC,
LJUBLJANA, MIKLOŠIČEVA CESTA 10
zopet otvoren in sprejema naročila od 1. sept. dalje.

Iz Ljubljane

u— Vpisovanje v glasbeno šolo in kon-servatorij Glasbene Matice se vrši te dni dnevno od 9. do 12. in od 3. do 5. popoldne. Ravnateljstvo prosi, da pridejo gojenci v spremstvu staršev k vpisu. Lanski gojenci naj prinese s seboj letna izpričevala. Pri vpisu je plačati 10 Din vpisnine in 25 Din članarine, poleg tega pa ukovino za sep-tember, ki znaša za klavir in vijolino na glasbeni šoli 70 Din, na konservatoriju 120 Din, solopetje 150 Din, instrumentalni pouk (vijola, čelo, kontrabas, flauta, oboa, kla-rinet, fagot, rog, trobenta, pozavna, tolka-la in orgle) 90 Din. Poleg tega se pouču-jejo tudi vsi teoretični predmeti. Razdelje-vanje in določitev urnika se vrši v soboto popoldne. Redni pouk pa se prične v vseh razredih in oddelkih v ponedeljek dne 7. septembra popoldne.

u— Radio - koncerti v Ljubljani. Da omogoči vsem spoznanje radio - aparatov ter njih delovanja, interesentom pa preiz-kus aparatov, katere si nameravajo naba-viti, je uredila tukajšnja trdika J. Gorec (palača Ljubljanske kreditne banke) v svo-jih prostorih radio - aparat z večimi slu-šali, ki bodo vsak večer na razpolago vsem ki se za radio zanimajo. Lokal bo vsled tega vsak večer odprt od 8. do 12. ure ter bo mogel vsakdo prisostvovati radio - kon-certom. Kot odškodnino se bo pobiralo za vsako uro 5 Din. Enake aparate ima trd-ka tudi na zalogi ter preskrbi vsem onim, ki si žele nabaviti aparat, potrebno dovo-ljenje in napravo antene.

u— Zdravnik dr. Josip Stojc zopet ordi-nira. 1767

u— Parno in kadno kopališče v hotelu „Slon“ bo za čas velesejma odprto vsak dan od 7. do 18. ure. 1719

u— Kdor se udeleži ljubljanskega vele-sejma, naj poseti tudi družabni večer, ki ga priredi mestna Orjuna Ljubljana v are-ni Narodnega doma. Spored je zelo zani-miv, svira salonski orkester. Za prvovrstno pijačo in jedila je preskrbljeno. Vabimo po-sebno vnanje člane organizacije.

u— Na mednarodni tekmi kolesarjev v Parizu je bilo sklenjeno, da se udeležijo po-sebno odposlanstvo tombole Sokola I. dne 13. septembra, ker bo izžrebano med dru-gimi dobitki tudi krasno moško kolo.

u— Kolo jugoslovenskih sester v Ljub-ljani bo imelo v četrtek dne 3. septembra popoldne ob 16. uri redno odborovo sejo.

u— V glasbeni šoli operne pevke, pro-fesorice Jarmile Lily Gerbičeve se prične s poukom v solopetju in klavirju dne 1. ok-tobra. Dan vpisovanja bo pravočasno ob-avljen. 1768

u— Tatinska sodrga. Razne male tatvi-ne po mestu so skoro na dnevnem redu, kajti umovlji se zadovolje v času suše tudi z manjšimi vrednostmi. V trgovini Ignacija Vouka v Sodni ulici je neznan tat odnesel pred nekaj dnevi trgovcu Engel-manu iz Kamnika večni plašč, vreden 650 Din. Frančiški Rusovi iz Bukovce je nezna-na ženska odnesla z Vodnikovega trga ko-šaro z dvesto jajci, v vrednosti 200 Din. Tatovi pustošijo tudi vrtove. Tako so v noči na ponedeljek odnesli z vrta hiše Josi-pa Juršiča na Cesti na gorenski železnici dve palmi.

Važno za trgovce!
Čuvana in največja fabrika sapuna u našoj zemlji

„MERIMA“
Kruševac, Srbija
ima izlozene uzorke mirisavog i peraćeg sapuna na Ljubljanskem velesejmu, pavil-jon E, br. 58 — 60.
Cjena i kvaliteta brez konkurencije.
Ustanovljeno leta 1830.

Iz Maribora

a— Dva nesrečna Italijana... sta do-spela okrog polnoči na motornem kolesu s priklopnim voznom preko meje. Vozila sta naglo po državni cesti ter se pri št. III, Pesnici v temi zaletela v železnično zapo-ro. Sunek je bil močan. Nesrečnika sta na-vzlic poškodbam nadaljevala pot ter se vsa okrvavljena pripeljala z deloma poškodo-vanim kolesom do glavnega kolodvora v Mariboru, kjer jima je železniški zdravnik dr. Zakrajšek obvezal skeleči glavi. Danes popoldne sta nadaljevala pot. Oba sta baje novinarja iz Trsta.

a— Popoldanska pošta. osobito beograjska in zagrebška, ki prihaja s popoldanskim br-zovlakom, se bo dostavljala od danes naprej v Mariboru namesto ob 14,30 žele ob 16., tako da ne bomo prejeli zagrebške in beograjske pošte žele prihodnji dan.

a— Združitev Avstrije z Nemčijo. o ka-teri Avstriji zopet toliko bobnajo, je zad-nje čase vnovič razgibala možgane in še bolj jezičke mariborski nemškutarji. To-krat osobito v koloniji (na Teznu in tam okrog). Širijo se vesti o velikanskih »spre-membah«, ki baje nastopijo 1. oktobra. Ce-lo Stajersko bodo okupirali Nemci, do Zi-danega mosta, ostalo pobašelo Italijani, na Hrvatskem bo nekaka republika — dalje pa mariborska nemškutarja zaenkrat še ne misli. V ostalem že ta blebetanja dovolj

Iz Celja

e— Za novega vikarja v kapucinskem samostanu je izvoljen pater Metod Mišić. s— Industrija železnega pohištva. Med razstavljalci se nahaja tudi letos trdika „Zmaj“ iz Zagreba, ki je, kakor čujemo, sklenila letos veliko več naročil nego na lanskem velesejmu. 1758

s— Razstavni prostor parfumerije M. Baril. Stritarjeva ulica 2 v obliki steklene vrtnice hišice napravila v paviljonu E 49, 51 nad vse prikupljiv vtis. Napravljen je v dobi starih dobrih mamic (Biedermayer) s statuetami, vodometom, ograjenimi ruša-mi, dekorirano z oleandri. Fasada ima lič-no izdelano žardinjero s cveticami. Raz-stavljena so različna kosmetična sredstva, parfumerija mila itd. Vse skupaj kaže fin okus in posebno tuji so presenečeni na mični prireditvi ter izjavljajo, da tako okusne izložbe niso videli zlepa. 1766

e— Samomor. Pri pečarskem mojstru Novaku v Gaberju se je v terek obesil hla-pec po lastnem zatrdilu zato, ker ni imel denarja. Obupanega mladega moža so spr-vili v mrtvašnico na pokopališču.

Kakao van Kaster
Vaš najboljši prijatelj se je naselil na velesejmu v **PAVILJONU „E“ 90—92**

Iz Trbovelj

t— Vlomilcu v Dimnikovo gostilno na sle-razir razširjevanja komunizma in javnega nasilja je bil aretiran Ivan Janc. Patruji se je zoperstavljal in vpil: „Komuna, komuna, na pomoč! Orožniki me tepo!“ Dogodek je vzbudil med množico broječo okoli 400 lju-di, veliko pozornost, tako da sta morala prihiteti na pomoč dva občinska redarja. Bati se je namreč bilo, da bi se eventualno ne spustili na orožnike Jančevi prijatelji.

t— Vlomilcu v Dimnikovo gostilno na sle-da. V Dimnikovo gostilno je vlomil pre-teklo dni neznan individuum in ukradel raz-ne predmete, kakor I. svilen žensko oble-ko, 6 zavojev raznih slik, rujavo boks usnje 5 literskih steklenic in več kozarcev ter še 70 Din v gotovini, tako da znaša skupna škoda 1297 Din. Toda tat ni imel sreče, ker se dežalje bolj množijo vse okoliščine pro-ti njemu, ki je oblastim že znan.

t— Skrbstvo za mladino v Trbovljah. Vse-raj popoldne se je vršila v rudniški restav-raciji odborova seja Društva za varstvo otrok in mladinsko skrb, na kateri se je razpravljalo o raznih zadevah humanitar-nega značaja, kakor o podporah, potem pa o sprejemu gojenc v gospodinjstvo šole, ki se bo otvorila v najkrajšem času.

t— Požrtovalnost gasilskega društva. Pri zadnji nezgodi Florenčinjevega tovor-nega avtomobila smo naknadno zvedeli, da je prostovoljno gasilsko društvo iz Trbo-velj ponovno pokazalo svojo požrtoval-nost s tem, da je prihitelo na pomoč z ga-silskim avtomobilom in izveliko tovarni av-tomobil iz jarka na cesto pod sv. Katarino.

t— Z nedeljske sokolske prireditve. Pri-reditev trboveljskega Sokola je kljub ne-ugodnim denarnim razmeram uspeła v vsa-kem oziru. Telovadba na prostem je marsi-katerega prisostvovalca fascinirala. Vreme je sicer nagajalo, vendar so se izvršile vse točke, kakor je bilo napovedano v progra-mu. Po javni telovadbi se je vršila veseli-ca v vseh prostorih Sokolskega doma, ki je bila zelo dobro obiskana. Pri prireditvi je sodelovala rudniška godba. Izmed vnanjih udeležencev je predvsem omeniti Sokolsko društvo iz St. Pavla, ki je prišlo v Trbov-lje v zelo častnem številu, potem Litijčane, Zagorjane in nekaj Hrastničanov. Močno se je opazilo, da je bilo teh zadnjih pičo številco.

Iz Primorja
* Nalezljive bolezni v Trstu. V Trstu je bilo zadnji teden več primerov nalezljivih bolezni, med drugim 10 slučajev škrlatice, 21 slučajev trebušnega legarja in 9 sluča-jev paratifusa.

* Drzen vlom v Trstu. Neznani storilci so prošle dni ponoči vlomili v skladišče trvd ko z manufakturnim blagom Angelo Vera-ni v ulici Ghego. Splazili so se v skladišče po stranskem straniščnem kanalu, izkopali daljši rov, dvignili neko ploščo iz kamna ter oplenili blagajno podjetja za 1500 lir gotovine. Potem so odšli. Za 36 tisoč lir čekov pa so pustili, najbrže zato, ker so vedeli, da jih ne bo mogoče spraviti v de-nar.

* Cena kraškemu teranu poskočila. Ka-kor poroča tržaška „Edinost“, je cena kra-škemu teranu v zadnjem času poskočila za celih sto odstotkov. Vzrok temu je iskati v splošni podražitvi življenjskih potrebščin. v pičli zalogi vina in v slabših izgledih za letošnjo domačo vinski letino.

„ILZU“, DRUŽBA z o. z., PTUJ.
Izdelovalnica usnjatih in usnjato-galanterijskih izdelkov. Specijalna izde-lava potovalnih potrebščin in gamaš. Letos na novo osnovana domača trdika po vzorcu dunajskih svetlovoznanih usnjato-galanterijskih trdik. Posebno konkurenčne cene v gamašah in usnjatih kovčegih. 4740-a

Iz življenja in sveta

Sport

Pogreb feldmaršala Hötendorfa

Danes pokopljejo na Dunaju bivšega šefa avstro-ogrske armade Konrada Hötendorfa. Njegovo truplo leži sedaj v vojaški kazini na Schwarzenbergo- vemu trgu med številnimi venci pokop- nikovih prijateljev, znancev in simpati- zerjev ter drugih ljudi, ki so mu ohrani- li nekaj prijateljskega spomina. Po- greb se bo vršil na stroške avstrijske republike ter bo kolikor mogoče sija- jen. Kot častna straža bo korakala za pokopnikovo krsto dunajska garnizija, iz katere bo sestavljen kombiniran re- giment iz pešpolkov št. 3, 4 in 5. Glas- bene žalostinke bo svirala vojaška mu- zika, na čelu spreveda pojde žalna za- stava polka št. 5. Vojaštvo se udeleži spreveda tudi na konjih, z dvema ba- terijama in s kolesi. Spreved bo vodil po činu najstarejši častnik avstrijske zvezne armade, general Dobretzber- ger. Truplo bo blagoslovil prelat dr. Pawlikowski ob številni asistenci du- hovščine. Poslovilne nagovore bosta imela avstrijski vojaški minister Vau- goin in feldmaršal Krobattin.

Spreved se bo pomikal po Ringu in Babenberški cesti ter mimo opere, kjer bo izkazana pokopnikovim ostankom zadnja vojaška čast. K večnemu po- čitku bodo položili mrtvega feldmar- šala na pokopališče v Hietzingu, kjer bo oddala vojaška stotinja 24 strelav.

48 ameriških zakonskih postav

Vsi oni ameriški državljani, ki so ho- teli stopiti v zakon, ali pa se ločiti, so imeli doslej najpovolnejše izglede, ker je v ameriški Uniji toliko zakonskih po- stav, kot je držav, namreč 48. Sedaj pa se je pojavilo gibanje, naj bi se skle- panje in ločitev zakona v Zedinjenih državah unificiralo.

To je tudi skrajni čas. Zakaj razmere so postale v Ameriki naravnost goro- stasne. Prav lahko se pripeti, da živi Američan v eni državi s svojo ženo v zakonitem braku, v drugi državi pa smatrajo, da živita na koruzi. Pripetilo se je že večkrat, da je sprevednik v spalnih klobučih zakonca pri prekora- čenju meje poedine države Unije in ju ločil, ker v drugi državi nista mogla veljati za moža in ženo. Kaj takega se je pripetilo mnogokratnemu milijonarju in prejšnjemu možu Edithe Rockefellerje, Haroldu Mac Cormicku, ki se ni smel povrniti v svojo rojstno državo Illinois, ker se ni držal zakonitega eno- letnega roka za sklepanje novega za- kona.

Poborci za unifikacijo bračne zaka- nožade opozarjajo na vedno večje šte- vilno ločitev zakonov in zahtevajo naj- strožje mere. Baptistovski pridigar dr. Brooks, predsednik beaylorske uni- verzit v Texasu, je predložil svoji vlad- i načrt zakona, po katerem mora pre- deti med objavo zaroke in poroko naj- manj eno leto. Ta gospod utemeljuje svoj predlog s tem, da je razveljavljena zaroka stokrat boljše kot nesrečen za- kon. Moški naj bi se ne smeli poročiti pred 21. letom, ženske pa pred 19. letom.

Kar se tiče ločitev zakonov, nima na tem polju rekorda filmska diva, čeprav so vsi listi polni najrazličnejših zakon- skih afer filmskih veličin, ampak trgo- vka v East St. Louisu v državi Illinois, ki se je 13 krat ločila in enkrat s po- močjo sodnije proglasila svoj zakon za neveljaven.

Kaj čudni so mnogokrat vzroki, zakaj silita zakonca narazen. Tako se je hotel mož na vsak način zakonito rešiti že- ne, ker se ni hotela tako pisati kot on. Ena je tožila zastraženo ločitev zaradi »strašnega ravnanja« z njo, ker je mož tekom dveh let ni niti enkrat povabil v kino. Druga je zopet zahtevala ločitev, češ da jo mož zanemarljivo zaradi svojih kupčij in ker vedno rešuje križanke.

Našla se je tretja žena, ki se hoče zne- biti moža, češ da je soprog ni nikoli po- hvalil po jedi. Pred kratkim sta bili ce- lo dve ženi, o katerih se je sodnik uve- ril, da sta krivi, obsojeni, da morata skrbeti za svoja moža.

Če bi prišel še enkrat na svet...

Vrlo originalno vprašanje je stavil zadnjič pariški dnevnik «Le Soir». Po- slal je vprašanje vsem znamenitejšim osebnostim, znanim v javnem življenju, politikom in pisateljem, umetnikom in umetnicam, vodilnim finančnikom in od- ličnim industrijcem. Njegovo vprašanje je bilo v Parizu, kjer te vrste žurnali- stična reklama že davno ni več novost, vzbudilo veliko zanimanje in občo po- zornost.

Kako bi si uredili življenje, če bi še enkrat prišli na svet? Tako se je gla- silo vprašanje. Dodatna vprašanja so bila: Ste-li s svojo karijero zadovoljni? Ste-li že v mladosti sanjali o uspehu, ki ste ga pozneje v življenju dosegli? Ali bi se, če bi se vnovič rodili, posve- til istemu poklicu? Ali bi si izbrali dru- gega?

Kakor je bilo pričakovati, niso vsi iz- polnili vprašalne pole, ki so jo dobili. Zanimiva je tudi lista oseb, ki so sma- trali za pametnejše, na stavljena vpra- šanja ne odgovoriti. Tako so diskretno molčali predvsem filozofi, večina uče- njakov in raziskovalcev. Neizpolnjeni- ne pole so vrnil Bergson in madame Cu- rie, veliki matematik Poincaré in še mnogo drugih.

Tudi večina aktivnih politikov ni po- slala nobenega odgovora. Odgovoril pa je bivši ministrski predsednik Poinca- ré, ki je poslal uredništvu sledečo br- zojavko:

«Odkrito priznam, da ne vem, kateri poklic bi si izvolil, če bi se vnovič ro- dil. Le eno se mi zdi gotovo: skušal bi si poiskati tako dobrih prijateljev, ka- kršne sem našel v vas.»

Vojvodinja Rohan, v Parizu dobro znana in slavljena pisateljica, je rešila nalogo na drug način. «Problem je te- žak», je napisala. «Nihče ne more ve- dati, kam bi se obrnil, če bi se mu še en- krat vrnila mladost in novo življenje. V sanjah seve ni težko predstavljati si novo življenje v najlepši luči. Toda ra- zum, ki se giblje le v mejah realnosti, bi po kratkem premišljanju moral pri- znati: Tudi v novem življenju bi ne ži- vel drugače kot v prvem.»

Duhovit je bil odgovor znanega pa- riškega dramatika Mizuela Zamacoisa. «Kot samoočebni umljivo predpostav- ljam», piše pesnik, «da se v novem ži- vljenju zavedam vseh izkustev in doživ- ljaiev iz prvega življenja. Pod tem no- gojem mirno lahko izjavim, da bi sku- šal živeti drugo življenje, tako kakor prvo, le izboljšano in skrbno korigira- no. Predvsem bi vrgel čez krov vse iluzije ter si uravnil novo življenje pre- vidnejše in smotrenejše kakor prvo.»

Alfonz Frank, predsednik zveze pa- riških gledaliških ravnateljev, je odgo- voril takole:

«Bil sem star šestnaest let, ko me je oče poslal učiti se krojaštva. Od takrat sem bil trgovski agent, trgovec, zava- rovalni uradnik, igralec, žurnalst, gle- dališki sekretar, ustanovitelj gledališč in še več drugega. Če bi moral začeti znova, bi ne okleval niti za hip: storil bi prav tako vdrugič kot prvič.»

Tudi francoska igralka Julie Bartet, ki je sedaj članica «Comedie Francaise», je odločno izjavila, da je s svojim pokli-

com in s karijero popolnoma zadovoljna in bi si v novem življenju nič ne prebi- rala.

Istega mnenja je madame Brisson, hči slavnega Sarceya. Zanimiv je tudi odgovor polkovnika Sadija Carnota, sina umorjenega pre- sednika francoske republike. «Nismo mi», piše, «ki uravnavamo življenje, ampak življenje vodi nas. Nemogoče je, ubežati pred posledicami podedovanja, vzgoje in miljeja. Ko se človek posta- ra, ga včasih peče vest in vzbuja se mu celo kes. Toda le redko se pripeti, da bi kdo, roko na srcu, ne priznal: Da, življenje, ki sem ga preživel, bi vdrugič ne mogel živeti drugače, ker bi ga pač ne mogel.»

Vera in veda

Znameniti ruski fiziolog, avtor nauka o pogojnih refleksih prof. Ivan P. Pav- lov je zbral svoja življenska opazova- nja v ravnokar natisnjeni knjigi «Dvat- catletni opit objektivnega izučanja višje- jemu nervno dejateljnosti živalnih» (10 letni eksperimenti objektivnih študij višjega živčnega delovanja pri živalih).

Profesor Pavlov je na glasu svetov- nega učenjaka. Saj ni bilo pred njim učenjaka, ki bi se upal ugotoviti bio- religiozne procese, t. j. eksperimentalno dognati verske impulze pri živalih, ptičih, mrčesu (čebelah in osah). V svo- jem delu je Pavlov prvi dognal, da lah- ko vpliva neresničnost (primer: pasja psiha) na resničnost (izločanje želodč- nega soka). Pasji želodec izloča ta sok, če ugleda pes meso. Razen tega se je posrečilo Pavlovu «prevesti» ali pa na- domestiti pri študiju pogojnih refleksov en impulz (občutek bolečine) z drugim (občutek lakote). Koža psa se je izno- stila električnemu toku visoke nate- nosti. Pes ni občutil bolečin vsled lokal- ne narkoze. Dišalo je po gorečem mesu in se je videl dim, toda ... vse te peklenke bolečine so povzročile le ob- čutek lakote. Pes ni bežal, ni kazal zob, nasprotno, ostal je miren, mahal z re- pom in cedil slino. Vohal je pečenko! Monisti so pozdravljali Pavlova in nje- govo delo, drugi filozofi pa ga preklinja- jo. Pavlov gre svojo pot: v njegovem laboratoriju obstoji aparat za «psiho- loško fantaziranje» pri poskusih z ži- valmi. Zaključne besede Pavlova so: «Če bi vedel človek vse, ne bi potrebo- val verskih impulzov. Toda obdaja nas veliko skrivnosti, skrivnostno je ži- vljenje samo. Vsled tega igrajo verski impulzi velikansko vlogo. To zahteva blagor in uspeh življenskega razvoja vseh živih bitij.»

Ne pozabite na slovite dežne plašče

ki jih nudi samo tvrdka Drago Schwab, Ljubljana.

Velesejce paviljon 1 615 — 617 ali pa Dvorni trg 3 pod «Narodno kavarno».

× *Roparski napad v Marijanskih Laznih.* Te dni je bil izvršen v Marijanskih Laznih drzen roparski napad ob belem dnevu, ki je vsled svoje brutalnosti vznemiril vse me- sto. Trgovec Alfred Dub iz Kraljevih Vinogradov, ki je že več let stalen gost Marijan- skih Lazni, je že lani opazoval, da ga za- sleduje s posebno pozornostjo mož, ki se mu je koj v začetku zdel sumljiv. Dne 20. t. m. popoldne med 2. in 3. uro je Alfred Dub zopet zapazil neprijetnega neznanca za seboj. Naenkrat ga je zasledovalec od zadaj zagabil in vrgel na tla. Trgovec je padel na hrbet in obležal. Gospod Dub je mislil, da gre za navaden roparski napad in je zato ponudil neznanecu listnico s 500 če- škoslavaškimi kronami, da bi se ga rešil. Napadalec je vzel listnico in tudi dragoce- no trgovčevu uro, vendar se ni hotel odne- hati, ampak je potegnil nož in začel za- bati pod njim ležečega Duba. Ko so ljudje pritekli, je sadistični napadalec pobegnil. Gospod Dub je dobil pri napadu devet glo- bokih ran z bodalom. Rane so zelo nevar- ne, in so trgovca prepeljali v bolnišnico.

Podrobnosti o tekmi Zagreb : Split

Kljub temu, da se je finalna tekma za kraljev pokal vršila na delavnik, se je zbra- lo na igrišču približno 5000 ljudi, ki so z izrednim zanimanjem zasledovali potek tekme. Zagrebški listi poudarjajo, da je bi- la pondeljova tekma ena najbolj razbur- ljivih v zadnjih dveh letih.

Obe moštvi sta igrali do zadnjega tre- notka tekme z velikansko požrtovalnostjo. Kljub temu, da sta obe moštvi delali s pol- no paro na zmago, je bila tekma lep sport- ni užitek. Ne ravno majhno zaslugu na tem ima beograjski sodnik Joksić, ki je imel igro skozi v svojih rokah.

Od zagrebškega moštva je bil najboljši del obrambni trio Mihelič, Vrbanič in Dasović. Ta trio je delal skoraj brez vsa- kih napak. Krilska vrsta je bila v prvi po- loviči slaba, vendar tudi napad ni mogel priti do veljave. Le Perška je igral do- bro. Pri edinem голу prve polovice ima on veliko zaslugu. V drugi polovici pa je kril- ska vrsta izvrstno podpirala napadalno vr- sto in kmalu se je valil napad za napadom proti голу Hajdukovec. Posebno omeniti je treba desno in levok rilo Pavlekovića in Grdenića.

Premagano moštvo Hajduka je v prvi polovici napravilo zelo dober vtis. Pred za- grebskim golom so nastale nevarne situa- cije in obrambni trio je imel mnogo težav- nega dela. Kombinacija Splečanov je bila mnogo boljše, kakor ona Zagrebčanov. Sla- ba točka hajdukovskega napada pa je bi- lo streljanje na gol. V za uspeh docela zre- lih situacijah so pričeli s hiperkombinaci- jami. To je slabo vplivalo tudi na ostalo moštvo. Ko so Zagrebčani dve minuti pred pavzo dosegli vodstvo, se je opazila pri- sicer zelo bojevitih in požrtovalnih split- skih igralnih taka depresija, da je bilo že tedaj videti, da bodo premagani. Drugi gol Zagrebčanov je povzročil še večjo zmedo v splitskem moštvu. Sebe ko je Bentić (ne Poduje, kakor smo včeraj poročali) zabil prvi gol za Split, je prišlo zopet nekaj ži- vljenja med Hajdukovec. A po tretjem go- lu Zagrebčanov so bili ti zopet docela v premoči ter so oblagli do konca tekme svetilke Splečanov, ki so že drugič izgubili v finalu tekmo za kraljev pokal. V obrambi gostov je bil najboljši Rodin. Krilska vrsta je v prvi polovici delala zelo koristno ter je lepo držala zvezo z napadom, čeprav je bila tudi močan oslon obrambi. Kolosalni tempo pa je uničil njeno odporno silo in v zadnjih minutah tekme ni bila več kos svoji nalogi. V napadu je bil najboljši Po- duje.

Moštvi sta nastopili v nastopni postavi: Zagreb: Mihelič (Gradj.), Vrbanič (Con- cordia), Dasović, Hitec (Gradj.), Premrl (Hašk), Remeš (Gradj.), Grdenić (Hašk), Buble (Gradj.), Babić (Hašk), Perška, Pav- leković (Gradj.). Split: Branjević, Rodin, Dujmović, Bonačić I., Kurir, Poduje II., Po- duje I., Bentić, Bonačić II., Markovina, Ra- dić.

Atena : Olymp (Opatija) 4 : 3

Hazena Atena je odigrala pretečeno ne- dolgo v Opatiji prijateljsko tekmo z izvrst- no hazeno opatijskega Olympa. Po jako na- porni in ostri igri so Ljubljancem zma- gale v razmerju 4 : 3. Atena je absolutirala s tem svojo doslej najtežjo in morda tudi najboljšo tekmo. Bila je tehnično sicer ne- koliko boljše in boljše tudi v skupni igri, toda izredno hitra in prodorna ter dosti- kralj pretirano ostru igra Olympa jo je pri- morala razviti vse sile. Napadalna trojica je bila kot običajno prav dobra, to pot v prvi vrsti srednja napadalka Petričeva II. Krila vsled izvrstne obrambe Olympa niso imela toliko prilik za streljanje na gol kot v prejšnjih tekmah. Posebno priznanje gre

zopet vratarici Cimpermanovi, ki ima mno- go zaslug na zmagovitem izidu. Tudi naša obramba je delala požrtovalno. — Olymp ima najboljše moči v vratarici Kučičevi, ki je naravnost briljirala in branila vse, kar se je le dalo ter v branilki. Cela družina je izredno hitra, sposobna najostejšega tempa napadalke brez izjeme zelo prodorne. Sod- nik je žal pripustil domačinkam preostro igro, kar je utis tekme dostikrat pokvarilo. — Sprejem Atene je bil s strani Olympa nad vse pristrčen.

Lahkoatletsko prvenstvo ZLAP Prvak ASK

Tudi v Zagrebu so se v soboto in nede- ljo vršila tekmovanja za prvenstvo ZLAP Organizacija mitinga je bila precej slaba. Zlasti je vprašanje lahkoatletskih sodnikov delalo precej preglavic. Hašk je proti star- terju Dobrinu vložil protest. Rezultati so nastopni:

100 m: 1. Spahić (ASK) 11.4, 2. Mirtić (Hašk), 3. Obadić (ASK).

200 m: 1. Spahić 24.2, 2. Boranić (Mar-athon).

400 m: 1. Krajačić (ASK) 55, 2. Gorički (Hašk), 3. Rosenkranz (Hašk).

800 m: 1. Mrkša (Hašk) 2:13.4, 2. Ferko- vić (Hašk), 3. Gavrančić (ASK).

5000 m: 1. Zemljak (Gradjanski) 17:46, 2. Kumer (Marathon), 3. Kralj (Gradjanski).

Stafeta 400 × 300 × 200 × 100 m: 1. ASK, 2. Marathon, Haškova stafeta je bila radi trikratnega napačnega starta diskvali- ficirana.

Met diska: 1. Bratulić (Polic. S. K.) 35 m, 2. Spahić, 3. Dubravčić (ASK).

Skok u daljavo: 1. Spahić 6.54, 2. Leas- drow (ASK) 6.24, Jakupić (Hašk).

Met koplja: 1. Gašpar (ASK) 47.30, 2. Helebrandt (Hašk), 3. Bratulić (Polic. SK.).

Končna klasifikacija je nastopna: 1. ASK, 2. Hašk, 3. Marathon, 4. Polic. S. K., 5. Gradjanski.

Še nekaj nedeljskih nogometnih tes- kem. Bratislava: Rudolphshügel (Dunaj) : komb. moštvo Bratislava 4 : 0, Hamburg: San Sebastian : Viktorija Hamburg 5 : 0, Nürnberg: I. F. C. Nürnberg : Fortuna Leip- zig 6 : 0.

LNP. (službeno). Danes, v sredo, ob 20. seja p. o. v sobi Sportne zveze, Narod- ni dom. Seja u. o. ob 21. v restavraciji Zvezda, zadnja soba desno, listovani ob 21. sestanek delegatov vseh ljubljanskih klubov v zadevi razdelitve prebitka prv. tekem. — Tajnik I.

Iz sekcije ZNS. (Službeno). Občnl zbor se vrši v nedeljo 6. t. m. ob 10. dop. v damskem salonu kavarne Emona. Bivši tajnik g. Možina se naproša, da pripravi poročilo. Na podlagi sodniškega izpisa z dne 30. t. m. se imenuje podsavezniim sodnikom gg.: Radolčić Joža in Bizjak La- do. Usposobljen voditi lokalne tekme v Ptuj je g. Oberlinter Roman, v Murski Soboti pa g. Hočevar Ciril. S sklepom na- čelstva sekcije se imenuje podsavezniim sodnikom g. Stanko Doržaj, Ljubljana. — Načelnstvo.

Damska sekcija S. K. Ilirije. V četrtki popoldne se vrši ob 6. uri sestanek dam- ske sekcije S. K. Ilirije. Ker je sestanek izred- no važnosti, pozivam vse članice, da se istega udeležijo. Sestanek se vrši v garderob- ni na nogometnem igrišču. Danes popoldne- kratek lahkoatletski trening, nato hazena trening. — Načelnik.

S. K. Ilirije trening s Hermesom danes točno ob pol 18. — Odbor.

Vitoko odlikovanje sportnika. Pred- sednik češkoslovaške republike Masaryk je odlikoval predsednika švedskega nogomet- nega saveza Anton Johanssona z redom be- lega leva za zasluge, ki jih je stekel za sport. Anton Johanson je eden najbolj znanih sportnikov Evrope. Na praškem kon- gresu je vzbudil veliko pozornost s svojim predlogom, naj se Nemčija sprejme v hockey savez.

Nogometno prvenstvo Madžarske za tekočo sezono si je z nedeljsko zmago nad FTC priboril MTK.

Nogometna tekma Avstrija : Madžar- ska se bo vršila 20. t. m. v Budimpešti.

PAVILJON „J“ 616. ANTON ŠINKOVEC D. D. GROSUPLJE.

Škofja Loka

»Tak s'm pa zala,
d' se m' kar sitn' zdi...«

Pa je Loka res lepa, da ji ni kmalu para. Samo, ko bi ne bila tako daleč od postaje. Kdo ve, kaj je motilo svoje dni slavne loške purgarje, da so rekli železni kači tam na Trati: za pik! Ali so se bali, da bi jim ne otrovala stare patriarhalne krvi, ali pa so bili malce preveč dalinovidni in so računali, da se jim bo mesto še širilo in širilo. Naj bo že tako ali tako. Bog jim daj večni mir in pokoj! Njihovi potomci so že bolj z duhom časa in vedo, da mora le Mo- hamed k gori in ne gora k Mohamedu. Zdej ti ni treba več požirati oblakov prahu, ker te čaka pri vlaku udoben av- toomnibus, ki te za par dinarjev prici- lazi na sam staroslovni loški korzo.

S postaje ne vidiš od Loke nič druge- ga nego visoki uršulinski samostan in sloko, oranžnorjavo cerkvico na Kalva- riji. Šele onkraj dolgega betonskega mo- stu, čez katerega dovažajo voz za vo- zom sam les in oglje, zagledaš celb me- sto, ki te spominja s temnim piramida- stim pobočjem Ljubnika na ogromne betlehemske jaslce. Strehna nad streho kakor glave otrok, ki so se nagromadili pred amaterjev kodak in zapičili vanj radoveden pogled, Komaj da si premeril

„J“. 616. Lan, konoplja A. Šinkovec, d. d. Grosuplje.

sivo kloštroško zidovje, brez katerega si Loke še misliti ne moreš, te zmoti med valovi streh velik, svetel napis: Sokol- ski dom. Koi veš, da je odklenkalo loški patriarhalnosti in da si stojita zdaj tu nasproti dva tabora.

No, pa imajo v Loki še druge tabore. Ne mislim baš političnih, teh je pri nas povsod v izobilju, ampak postavim «Tab- bor vzajemnih pivcev». Ne vem, če ima ravno to zveneče ime, zasluži ga pa in lepa je formula TVP. Take pri nas še nimamo, vsaj oficijelno ne, in je brez tistega dolgočasnega «S», ki ga nosi že vsaka bratovščina. Kaj je bistvo in na- men TVP, ni, da bi javno razbojnal. Kogar zanima, naj pride v Loko, tam mu bodo povedali, kako in kaj. Ampak naj ne pride brez «gobe».

E, Ločani, to so kampakci! Kakšno klet imajo tam v Vincariji. Ali veš, kje je to? Skoro je treba vodnika, da te pripelje tja. Pa ga je treba tudi za na- zal, še bolj. Klet v Vincariji je velika

votlina, vsekana v živo skalo, narav- nost pod kloštr- Zazebe te, če stopiš vanjo. V temi in hladu ždi demon trte kakor pravilnični zmaj. Visoko nad njim molitve, zatajevanje mesa, kakor poka- ra za greh, ki se razvija iz teh sodov. Kaj, ko bi vrtali še malo navzgor? Ro- mantična misel, samo škoda, da je da- nes tako malo navdušenja za romanti- tiko.

Danes so ljudje vse preveč realni. Tu- di v Loki, seveda. Kaj bi se zločileja griz- zel skozi skalo do tihe celice, ko imaš v mestu deklet na izbiro. Brkih, peti- nih in življenja željnih. Res, da se ne po- nobijo in da si je treba tudi tu ugledati pot. Pa se ti izplača. Naihiteje si jo uglediš, če si sam petičen. Za nas, ki ja- dramo po kategorijah in grupah, je le malo «upa zmage», pa vrtaj, kamor češ, Jaz sploh ne pridem več vpoštev, iadna mi majka...

S Francetom, tistim, ki dela orgle, in tudi ne pride več vpoštev, sva se obrni- la iz Vincarije v predmestje. Tam živi moj prijatelj Čížek v senci smrek in lu- čih pisanih gredic. Že dva meseca. In go- spa ž njim. Drobna, udobno urejena vi- la s svetlo verando fima je kakor taber- nakelj tihe podružnične cerkve. L- počitnice imata v tem svojem «Tu- lu». To se pravi, ni baš njun, saj tudi treba ni, da bi bil (dakov ni prijetno

„J“. 616. Vrvi A. Šinkovec, d. d. Grosuplje.

plačevati), ampak jima je na svobodno razpolago. In ljubosumno pazita nanj kakor na ljubo zdravje.

Po kosilu sedimo pod smrekami. Go- spa mi ponudi cigareto. Nisem še do- bro prižgal, pa mi primakne Čížek pe- nelnik. Nani moram odložiti tudi vžiga- lico. Bog varuj na tla! Meni se dopade ta pažnja, ker je iz vesti, ne iz strahu. Komu drugemu bi se zdela pretirana, jaz pa vem, da je čisto po Čížkovi na- turi. On je bil zmerom natančen v vsem svojem nehanju. Škoda, da je tako malo takih ljudi na svetu! Pripovedujejo mi o polkovniku, ki se je med vojno «bori- la» na tem vrtu (v jarkih ni bilo za vse prostora!) za medalje. Takrat so bili razpostavljeni po gredicah porcelanasti palčki. Vse polno jih je bilo, vsak dru- gačen. Eden je imel ribo, drugi pipo, tretji koš: drug prilajnejši od drugega. Pa je pokruntal polkovnikov sinko. Vzel je flobert in začel meriti. Črepinje so frčale po cvetju, da se je staremu

kar srce smejalo. Ta bo prave korenine, bogme! — Kaj je hotel dobri Rafke Tha- ler, ki je bil zmetal lope denarce za ta drobiž, nego da je s stariim vred pohva- lil «madebudnega» strelca. Vrav znaj, če bi ga sicer ne odvlekli na Suhi bajer?

Francé, tisti, ki dela orgle, me je pe- ljaj še v loški Lido. To je tam za hudi- čevim mostom. Kabin nimajo in bifejev tudi ne, drugo pa dobiš vse, kar je tre- ba. Voda imenita (pravijo, da je za 4° toplejša od Seiške Sore), na dnu pe- sek, tuš pod slapom, ki je na gorenjem koncu suh, da se moreš lagodno izteg- niti na položne deske in uživati tudi solnčno kopel. Nekaj dično ogorelih nimf leži skoro tik mene. Mokri kostum odraža pregrnjene čare, tako indiskret- no, zapeljivo, da se m' kar sitn' zdi, če- prav ne pridem več vpoštev. Morda pa baš zato...

Po potih in stezah, kjer se ognemo cestnemu prahu, me spremita naposled Francé in Pepe (tisti, ki pride še vpo- štev — čas bi že bil!) na postajo. Od Sv. Jošta, čez Storzčič in Kamniško pla- nino se vlečejo svinčene koprene. Spet ga bo nekaj padlo. Vsak drugi dan, to je že od sile, smo dožili Mars, le- tos pa nam ne meša oblake Radió s svojo «avijatio». Tako, da je zme- rom kaj napak...

Gospodarstvo

Naša zunanja trgovina v prvi polovici 1925

Pasivnost znaša 8.9 milijona zlatih dinarjev.

Po podatkih generalne direkcije carin je bila naša trgovinska bilanca za prvo polovico t. l. pasivna, da si je v prvem četrtletju t. l. samem pokazovala majhen prebitok. V prvem četrtletju je namreč znašal uvoz vrednost 2.128.395.296 papirnatih Din (177.959.472 zlatih Din), a izvoz vrednost 2.273.481.537 papirnatih Din (189.816.626 zlatih Din). Razmerje vrednosti izvoza napram vrednosti uvoza je bilo torej 106.82 % napram 100 %.

V drugem četrtletju se je položaj poslabšal in je vrednost uvoza znašala 2.474.546.267 papirnatih Din (210.599.682 zlatih Din), vrednost izvoza pa 2.682.241.233.004.537 papirnatih dinarjev (189.883.189 zlatih Din). Razmerje vrednosti izvoza napram vrednosti uvoza je bilo torej 106.82 % napram 100 %.

Poslabšanje trgovinske bilance v drugem četrtletju je bilo toliko, da je trgovinska bilanca v prvi polovici t. l. ostala pasivna. Vrednost uvoza je znašala skupno v prvi polovici t. l. 4.602.941.563 papirnatih Din (388.559.154 zlatih Din), vrednost izvoza pa 4.506.486.074 papirnatih Din (379.699.815 zlatih Din). Uvoz je večji od izvoza za 96.455.389 papirnatih Din (8.859.339 zlatih Din). Odstotno razmerje vrednosti izvoza napram vrednosti uvoza v prvi polovici t. l. je bilo 97.9 % napram 100 %.

Ker smo glavne predmete izvoza v prvi polovici t. l. že objavili, navajamo sedaj le glavne predmete uvoza, ki so bili naslednji (po vrednosti v milijonih Din): v oklepajih odstotna razmerja napram celokupnemu uvozu: bombažne tkanine 808,3 (17.6 %), volnene tkanine 250,9 (5.4 %), bombažno predivo 219,0 (4.7 %), razni popolnoma izdelani železni predmeti 187,8 (4.1 %), moka vseh vrst žita 184,0 (4.0 %), stroji in aparati 183,7 (4.0 %), premog vseh vrst 144,9 (3.1 %), sirova kava 127,1 (2.8 %), sirov bombaž 100,6 (2.2 %), kože domačih živali, nepredelane 88,1 (1.9 %), pšenica, riž in soržica 86,6 (1.9 %), prevozna sredstva 85,3 (1.9 %), nepredelano in polpredelano železo 64,1 (1.4 %), petrolej 63,5 (1.4 %), kuhinjska sol 63,1 (1.4 %), vreče 62,1 (1.3 %), luščeni riž 60,0 (1.3 %), elektrotehnični predmeti 59,2 (1.3 %), bakrena galica 54,4 (1.2 %), travnice, železni material za mostove, strehe in delavnice 51,3 (1.1 %), rastlinsko olje brez razlike 50,8 (1.1 %), železna pločevina 47,1 (1.0 %), bombažne rokavice in noravice 46,0 (1.0 %), bencin brez razlike 37,0 (0.8 %), podlatti in podobno usnje 36,7 (0.8 %), vse ostalo 1441,3 (31.3 %).

Glavne države, iz katerih smo v prvi polovici t. l. uvažali, so bile naslednje (po vrednosti v milijonih Din): v oklepajih odstotki napram celokupnemu uvozu: Italija 963,9 (20.9 %), Češkoslovaška 818,6 (17.8 %), Avstrija 793,8 (17.3 %), Anglija 440,2 (9.6 %), Nemčija 421,4 (9.1 %), Madžarska 238,9 (5.2 %), Zedinjene države 192,3 (4.2 %), Rumunija 153,1 (3.3 %), Francija 144,2 (3.1 %), Grčija 137,4 (3.0 %), vse ostale države 299,1 (6.5 %).

Dejstvo, da je naša trgovinska bilanca v prvi polovici bila pasivna, dočim izkazuje za lansko leto znaten prebitok, zelo preseneča, da si je izvoz, katerega številke smo že nedavno priobčili, napram lanskemu letu znatno napredoval. V drugem četrtletju t. l. smo imeli večji uvoz kakor v katerikoli četrtletju doslej. Porast uvoza se tolmači nastopno: Predvsem so uvozniki hoteli izkoristiti povišane carinske postavke, nego so carinske postavke od časa, ko je stopila v veljavo nova carinska tarifa, to je od 20. junija t. l.; drugi razlog je v tem, ker so se v drugem četrtletju t. l. uvažale velike količine moka in pšenice iz inozemstva, kar se je zgodilo zaradi tega, ker se je pri nas precejvala lanska žetev, pa se je zaradi tega izvozilo več moka in žita, kakor bi se smelo.

Če se da, da se bo trgovinska bilanca v naslednjih dveh četrtletjih zopet izravnala, ker bo spričo dobre letošnje letine možen obilen izvoz.

Nove žitne vzgojne vrste

Izložba »Semenogojne postaje Dolnje-avstrijske deželne kmetijske zbornice na Ljubljanskem velesejmu«.

Dolnje-avstrijska kmetijska zbornica je letos ob priliki velesejma razstavila svoje vzgoje žitnih semen: rž, pšenico, oves in ječmen (G 370—375). Ker ima Dolna Avstrija v glavnem podobne klimatske prilike kot Slovenija, so dolnoavstrijske žitne vzgojne vrste za setev mnogo prikladnejše, kot semena iz drugih, klimatsko različnih težel.

Ako uporabimo za setev omenjeno semensko žito, tedaj je žetveni pridelek redno za 30—50 in več procentov večji nego, ako uporabimo domače neoplenjeno seme.

Na Ljubljanskem velesejmu so razstavljene sledeče vrste:

1.) Iz semenogojnih posestev Tschermak-Kirsche: Originalna Tschermakova bela in ružjaka ozimna pšenica »Moravia«; izdržljiva, razmeroma ranozrela, odporna proti rji, zlasti za suha in mario moka tla. Pridelek 34 q na ha.

Originalna Kirscheva rž, Vzdržljiva proti zimi, ne izgubi na slaba-

dišču, jako močna slana, stjenice polno klasje. Posebno prikladna za predele z mnogo padavinami. Prvi rod 32 q na ha.

Originalna Tschermakova moravsko-poljska rž, jako skromna, posebno dobro prenaša zimo, ne izgubi na skladišču, fino zrno. V prvi vrsti za suhe položaje in lahka tla. Prinos 24—26 q na ha.

Originalni Tschermakov Hana X Hargyn ječmen. Dober pivarski ječmen, ne gubi na skladišču, ranozrel. Prinos 28—30 q na ha.

Originalni Tschermakov plemeniti dvored, za suho klimo, vzdržljiv proti zimi, dobro odnožeje ranozrel, ne gubi na skladišču. Dolge polne klasje. Povprečni prinos 30 q na ha.

Originalni Kirschejev rumeni oves, brez zahtev, za vsaka tla prikladen, posebno priporočljiv. Prinos 30—35 q na ha.

2.) Iz semenogojne postaje Hattjevega posestva v Loosdorfu:

Originalna Loosdorfska ozimna rž »Reforma«. Za naše prilike najbolj prikladna, vzdržljiva proti zimi, sigurna, ne gubi na skladišču, za vrste z mnogo padavin, veliko polno klasje. Prirad 20 do 35 q na ha.

Originalna Loosdorfska ozimna Piat-pšenica. Vzdržljiva proti zimi, rdeče polno zrno, za suhe predele. Prirad 30—32 q na ha.

Originalna pšenica »Zvezni predsednik Halmisch«, ranozrela, veliko okroglo zrno, prirad 34 q na ha.

Originalni jari ječmen »Zaya«. Jako rodovit, dober pivarski ječmen, za srednja tla, ne gubi na skladišču. Prirad 28—30 q na ha.

Originalni trozrni oves. Rodovit, ne gubi na skladišču, za kraje z več padavinami. Prirad 28—32 q na ha.

3.) Od semenogojne postaje Stiff-Melk in gospodarske uprave Strakosch-Hohenau.

Originalna Stiffova rž iz Melka, jako rodovita, ranozrela, vzdržljiva proti zimi, ne gubi na skladišču. Prikladna za prehodne predele. Prirad 28—30 q na ha.

4.) Od semenogojne postaje Kmet. svet. Sutterja in pomnoževalnih postaj uprava Maria Elend in uprava Ober-Siebenhorn.

Originalna Tyrnavska rž. Za kontinentalno klimo, ranozrela, odprto klasje, kratko, zbito. Posebno za suhe lege. Prirad 28—32 q na ha.

5.) Od semenogojne postaje Kmetijske šole Edelfhof.

Originalna Edelfhofska ozimna rž, prikladna za višje lege, vzdržljiva proti zimi, ranozrela. Semenovirna postaja leži 720 m na morjem. Prirad 28—30 q na ha.

Kmetijska zbornica oddaja le priznana semenska blago. Priznanja daje komisija za priznanje semena (Saatgut-erkennungskommission), in sicer na temelju oglada na polju med ali pred žetvijo ter avstrijski Državni Zvezni Zavod za rastlinoznanstvo in preizkuševanje semena na temelju znanstvene preskave. Vse seme se popolnoma očisti predno se izroči prometu in pred odposiljativjo ga plombirajo uradniki Kmetijske zbornice.

Natančnejši podatki se dobe: na velesejmu Paviljon G 370—375; pri Avstrijskem konzulatu, Ljubljana. Turjaški trg 4/II, in pri Kmetijski zbornici sami (Nieder-österreichische Landes-Landwirtschaftskammer in Wien I, Stallburggasse 2).

Razstava na velesejmu vzbujala pozornost naših kmetijskih strokovnjakov in bi bilo vsekakor priporočljivo, da se pri nas napravijo sestemačni poskusi z novimi vrstami.

Razstava živine na V. Ljubljanskem velesejmu

Razstavljalec konj in goveje živine dajemo na znanje, da mora biti živina v nedeljo 6. septembra na razstavni prostor zadnji čas do 8. ure jutraj. Vhod za govejo živino je spredaj pri glavnem vhodu, vhod za konje je ob strani kakor lansko leto. Razstavni odbor bo posloval že ob 7. jutraj na razstavišču. Živina ima ostati na ločenem prostoru do 6. popoldne. Otvoritev razstave se bo vršila ob 9. popoldne, ko bo že vsa živina razvrščena in razstava popolnoma urejena.

Razstavna živina dobi pri vstopu v razstavišče potrebno stevalko, s katero se mora odkazati določeni prostor v razstavi. Razstavljalec živine mora pri vstopu potrebne legitimacije, ki jih opravičujejo za prost vstop. Oskrba razstavne živine je stvar prizadetih živinorejcev. Vsak razstavljalec mora sam skrbeti, da imajo razstavljene živali potrebno postrežbo. Potrebno krmo mora pripeljati s seboj.

Znižana vozina po železnici znaša za razstavljene živali 50 odstotkov. O tem so obveščena načelnstva postelj, ki prihajajo tozadevno v poštev.

Narodna banka SHS

Stanje 22. avgusta 1925.

(V milijonih Din; v oklepajih spremembe napram stanju 15. avgusta.)

Aktiva: kovinska podloga 508.8 (+16.2); posojila 1138.8 (+9.4); račun za odkup kronskih novčanic 1186.3; račun začasne izmenjave 366.9; državni dolg 2966.3; vrednost državnih domen, založenih za izdajanje novčanic 2138.3; saldo raznih računov 1138.6 (+44.1). Skupno 9443.8

Pasiva: vplačani del glavnice 27.9; rezervni fond 6.2; novčani v obtočku 5856.2 (+31.5); državni račun začasne izmenjave 366.9; državne terjatve po raznih računih 35.8 (+28.7); razne obveznosti 937.8 (+9.9); državna terjatve za založene domene 2138.3; nadavek za nakupovanje zlata za glavnico in fonde 74.3. Skupno 9443.8.

Hmelj

Zalec. 1. septembra. Večina letošnjega hmelja v Savinjski dolini je že prodana, ker posestniki pridelek kar sproti oddajajo. Cenilo, da je pokupljenega že dve tretjini do tri četrtine pridelka. Vendar so kupci še vsi tukaj in je povpraševanje za hmeljem trajno zelo živo. Cene so se malo ustale, kažejo pa še vedno rastočo tendenco. Danes so bile zaključene kupnje po 120—125 Din za 1 kg.

Zatec (CSR). 1. septembra. Živalno nakupovanje na kmetih. Cene 4000—4350 Kč za 50 kg (okrog 130—140 Din za 1 kg). Razpoloženje še vedno čvrsto.

Nürnberg. 1. septembra. Dovožen 500. prodanih 350 bal. Cene za boljše blago vrste in sicer okrog 550 mark za 50 kg (okoli 145 Din za 1 kg). Za slabo blago ni zanimanja.

Tržna naročila

Novosadska blagovna borza (1. t. m.) Pšenica: baška, 77—78 kg, 252.50 do 255; sremska 240; banatska, 78 kg, 2 odst. primesti, z ladje na Tisi, ocarinjena 272.50; skupni promet 50 vagonov. Ječmen: baški, 65—66 kg, 185; 1 vagon. Oves: baški 155; 4 vagoni. Fižol: sremski z Donave 255; 6 vagonov. Otrtobi: baški, v ju tistih vrečah, pariteta Reka, ocarinjena, 185; baški, v jutastih vrečah, pariteta Reka, ocarinjena, za september 188.50; promet 8 vagonov. Tendence milačna.

Dunajski goveji sejem (31. avgusta.) Džon 3492 komedi. Od tega iz Jugoslavije 1337. Cene prilicno čvrste. Za kg žive teže notirajo: voli I, 1.60—1.85 (izjemno 1.90—2.20), II, 1.30—1.55, III, 1.20—1.25, bikli 1.20—1.70 (1.80), krave 1.15—1.55, sloba živina 0.65—1.10 šilinga.

Dunajska borza za kmetijske produkte (31. avgusta.) Zelo slaba kupnja zaradi velike rezerviranosti kupcev. Samo ječmen je pokazoval nekaj živahnosti kupnje. Cene pšenice, rži in ovsa slabijo. Notirajo za 100 kilogramov vključno blagovnoprometni davek brez carine: pšenica: domača 38 do 39, s Potisja 43.50—45.50; nova 39.25 do 41.50; rž: domača 29—29.50; ječmen: domači 33—43; turščica: 31—32; oves: domači 28—29.50 šilinga.

— Sadni ogledi. Sadjarstvo zavzema v našem gospodarstvu vedno večjo veljavo. Trdi se lahko, da je posebno za Dolenje poleg živinoreje in vinarstva najvažnejša panoga našega kmetijstva. Letos na jesen je dolžnost nas vseh, ki se zanimamo za sadjarstvo, da doženemo, kakšne vrste sadja, predvsem jabolk, uspejajo pri nas in katere izmed njih so najboljše zlasti za trgovino. Najlepša prilika za dosego tega važnega cilja se bo nudila s prireditvijo sadnega ogleda v Brusnicah v nedeljo dne 20. septembra dopoldne v občinski dvorani v stari šoli ki ga priredi državni ekonom iz Novega mesta. V Toplicah pri Strazi pa se bo vršil sadni ogled v nedeljo dne 27. septembra ob 3. uri popoldne v tamošnji ljudski šoli. Naprošajo se vsi župni uradi, šolska vodstva in napredka željni sadjarji bližnjega okolja, da z vsa vneto poizkusijo za čim večjo udeležbo na teh vseh važnih sadnih ogledih. Razstavljeno sadje se bo po prireditvi preneslo in razstavilo na glavno sadno razstavo na Grmu meseca oktobra, ki ga priredi podružnica Sadjarskega in Vrtnarskega društva v Novem mestu. — F. K.

— Produkcija železne rude v naši državi je po prevratu začela nagle napredovati. Tako je znašala (v tonah): leta 1919 318, leta 1920 18,926, leta 1921 15,740, leta 1922 61,231, leta 1923 244,487 in leta 1924 330,119. Od tega je v lanskem letu odpadlo le na Bosno 320,138 ton. Plančev imamo v Vrešu (Bosna) 2 in v Topuskem 1. Skupna njihova produkcija sirovega železa je znašala (v tonah): leta 1919 1202, leta 1920 5044, leta 1921 11,882, leta 1922 16,350, leta 1923 24,457 in leta 1924 15,019. V lanskem letu je torej produkcija sirovega železa silno nazadovala, ker ni vzdržala konkurence tujega proizvoda. Tako je prošlo leto znašal uvoz sirovega železa 13,395 ton, to je skoro toliko, za kolikor je produkcija pada.

— Zaključek subotiskega velesejma. Subotiski sejem se je zaključil dne 31. avgusta. Bil je dosti dobro obiskan in je po izjavi uprave tudi povojno uspel. Namerava se prirediti tudi prihodnje leto.

— Svobodna cena v solunskem pristanšču. Iz Beograda poročajo, da se v prometnem ministruju dovršuje načrt za razširjenje naše svobodne cene v Solunu. Sredi septembra se bodo naibže že začela potrebna dela.

— Konkurz je razglašen o imovini Franca Bodaja, posestnika in trgovca v Kragarjevem pri Kamniku (prvi zbor upnikov 10. septembra) in o imovini Josipa Molka, trgovca v Metliki (prvi zbor upnikov 19. septembra ob 10. uri).

— »Privredni arhiv«. Izšla je osma številka te mesečne finančno-gospodarske revije, ki ima obilno vsebino, razdeljeno v štiri dele: ekonomsko-finančni del, sodnijska rešenja, zakoni in pravo, g. gled tečajev, koledar konkurzov za september. List stane celotno 180 Din. Naroča se na naslov: Zagreb, Veliki dol 20.

— Dobave. Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 10. septembra ponudbe glede dobave žitne paste; do 14. septembra ponudbe glede dobave mase za

tiskarske valjarje, glede dobave gumljevih odpadkov z vloga, glede dobave gumljevih odpadkov brez vloga, glede dobave lesenih držajev, glede dobave kalibriranih verig, glede dobave asfalta, glede dobave bukovnega oglja. Predmetni pogoji so na vpogled pri Ekonomskem odeluju direkcije državnih železnic v Ljubljani. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: 21. septembra pri Intendanturi Timočke divizijske oblasti v Zalečaru glede dobave ovsa; 22. septembra pri Intendanturi komande Savske divizijske oblasti v Zagrebu glede dobave krušne moke; 24. septembra pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave 2600 komadov košar za ogelje. — Pri komandi Savske divizijske oblasti v Zagrebu se bo vršila dne 25. septembra druga ofertalna licitacija glede dobave sena in slame, ki je bila razpisana z dne 4. septembra t. l. — Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 10. septembra ponudbe glede dobave raznih viljakov; do 14. septembra ponudbe glede dobave elektromotorja in različnega elektromaterialja, glede dobave raznih tiskovin; do 18. septembra ponudbe glede dobave hrastovih plohov. Predmetni pogoji so na vpogled pri Ekonomskem odeluju direkcije državnih železnic v Ljubljani. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: 15. septembra pri direkciji državnih železnic v Subotici glede dobave plinskega kotla; pri direkciji državnog rudnika Breza glede dobave 1000 kg olja za mazanje; 25. septembra pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave zakovic za pločevino (Blech-Nieten) za sode (Fass - Nieten) in bakrenih zakovic (Blech - Nieten aus Kupfer). Predmetni ogledi so v Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani na vpogled. — Dobra letina pšenice v Italiji. Po vesteh iz Rima je znašal letošnji pridelek pšenice v Italiji 6,35 milijona ton napram 4,6 milijona v letu 1914.

— Podvojenje sladkorne produkcije v Rusiji. Iz Moskve javljajo: Kakor se ceni, bo letošnja sladkorna produkcija v Rusiji dala 900.000 ton napram 450.000 tonam prejšnje kampanje.

— Dolarski kredit za poljski zlatnik. Iz Newyorka javljajo: Federal Reservebank objavlja oficijelno, da je dovolila Poljski banki kredit v znesku 10 milijonov dolarjev v svrhu podpiranja poljskega zlatnika.

Borze

1. septembra:

LJUBLJANA. (Prve številke povpraševanja, druge ponudbe in v oklepajih kupiški zaključki.) Vrednote: investicijsko posojilo 77—0, zastavni listi Kranjske deželne banke 20—25, kom. zadolžnice Kranjske deželne banke 20—25, Celjska posojilnica 201—204, Ljubljanska kreditna 225—240, Merkantilna 100—104, do 185, Strojne 81—0, Trbovlje 0—350, Vevče 120—0, Nihag 38—0, Stavbna družba 165—180, Blago: les: doge hrastove, 1 hl, pol hl, četrt hl, fco meja 0—190, 0—140, 0—90; trami od 3/3—9/11, monte, fco meja 0—330; testoni, monte, fob Sušak 550—0; bukovna drva, 1 m dolž., suha, fco nakl. post., 3 vagoni 17.50—17.50 (17.50); poljski pridelek: pšenica: baška, fco bč, postaja 0—265; domača, fco Ljubljana 255—0; oves slav., par, Ljubljana 0—175; otrobi pšen., drobni, fco Postojna trans., 3 vagoni 190—192 (190—192); jabolka za stiskanje, fco slav., postaja 0—175.

ZAGREB. Borza je bila danes za bančne vrednote neobičajno čvrsto razpoložena. Posebno čvrsta je bila Eskomptna. Promet v bančnih papirjih je bil precejšen. Industrijske vrednote so bile zanemarljive. Vojska škoda je dalje padla. — Na deviznem tržišču je nastopilo majhno vzmetenje zaradi čvrste tendence curiškega tržišča ob nespremenjenem dinarjevem tečaju so se v Zagrebu okrepile vse devize, tudi Svica. Na rodna banka je morala z manjšimi količinami stopiti v akcijo. Promet v devizah je prekorščil 10 milijonov Din. Notirale so devize: Amsterdam 2248—2268, Dunaj 785.75, 795.75, Berlin 1328.25—1338.25, Budimpešta 0.0785—0.0796, Italija izplačilo 213—215.4, London izplačilo 271.43—273.43, Newyork škč 55.57 in pol — 56.17 in pol, Pariz 265—269, Praga 164.93—166.43, Svica 1081.75—1089.75; valute: dolar 55—55.6 lire 211.8—214.2; efekti: bančni: Litorale 50—58, Centro-Treo 10.5—0, Eskomptna 120.5—122, Kreditna Zagreb 117.5—119, Hipo 70—72, Iugo 102—104, Ljubljanska kreditna 225—0, Obrtna 77—79, Pražeditna 910—912.5, Slavenska 65—66, Srpska 130—131; industrijski: Eksploatacija 51—53, Drava 150—160, Dubrovačka 520—530, Sečerana 497.5—510, Isis 60—62, Nihag 38—40, Gutmann 420—430, Slaveks 160—165, Slavonija 52—53, Trbovlje 350—360, Vevče 120—150; državni: investicijsko posojilo 79, agrarne 42—43, Vojska škoda, promptna 290—291, za september 292.25—294.

BEograd. Amsterdam 2255—2262, Atene (zaključek 85), Dunaj 792—0, Berlin 1333—

Oglejte si

na Ljubljanskem velesejmu paviljon I, številko 648 vnanja stran in paviljon H št. 477, kjer dobite modne in sportne čepice vseh vrst od 17 Din, fustijan klobučke za otroke in dame od 32 Din, usnjete klobuke v vseh fazonah od 82 Din dalje, copate, otroške fustijan hlačke (štajerske) itd.

Ivan Gogala, Jesenice-Furžine

1336, Bruselj 252—253, Budimpešta 0.0785—0.07895, Bukarešta 27.75—28, Italija 214.25—214.75, London 272.25—272.5, Newyork 55.9—56, Pariz 263.5—264, Praga 166—166.25, Sofija 40—40.75, Svica 1085.75—1085.95.

CURIH. Beograd 9.225, Berlin 1.2295, Newyork 516.5/8, London 25.085, Pariz 24.26, Milan 19.60, Praga 15.30, Budimpešta 0.007265, Bukarešta 2.55, Varšava 92.50, Dunaj 72.75, Sofija 3.75.

TRST. Devize: Beograd 46.50—46.90, Dunaj 367—375, Praga 77—78, Pariz 124 do 124.75, Newyork 26.35—26.70, Curih 510—513, Valute: dinarji 46.30—46.80, 20 zlatih frankov 102—106, zlata lira 513.06.

DUNAJ. Beograd 12.6375—12.6775, Berlin 168.38—168.98, Bukarešta 3.53—3.54, Budimpešta 99.40—99.80, London 34.36 do 34.46, Milan 26.87—26.99, Newyork 707.65 do 710.35, Pariz 33.32—33.38, Praga 20.97 do 21.05, Sofija 5.1125—5.1525, Varšava 122.75—123.25, Curih 136.97—137.47; dinarji 12.64—12.70.

PRAGA. Beograd 60.30, Curih 654.50, London 163.90, Milan 128.125, Dunaj 476.75, BERLIN. Beograd 7.405, Newyork 4.105, Milan 15.95, Curih 81.20.

LONDON. (Opoldne) Beograd 275, Dunaj 34.45, Italija 127.81, Newyork 485.31, Svica 25.05.

NEWYORK. (Končni tečaj 31. avgusta) Beograd 1.79, London kabel 485.5, Svica 19.37, Italija 3.76.

VI BODETE VEROVALI!

da eden par nogavic z žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato) 90-a m

„ključ“ traja kakor štirje pari drugih, ako kupite eden par. Dobivate se v vseh prodajalnah.

Gospodje F. P. VIDIC & Komp. in ANTON KOVAČIČ tovarne peči in štedilnikov

Ljubljana Prešernova ulica

Dolžnost mi je, da se za od Vas izvršeno pečarsko delo i. a. dobava in postavljanje velikega hotelskega štedilnika toplo zahvaljujem.

Štedilnik je obložen z lepimi belimi email ploščami, ima prvovrstno železje z vsemi za veliki hotelski obrat potrebnimi deli, kakor tudi napeljava za vodo.

Dobavljene pečnice in železje je v vsakem oziru solidno in prvovrstno, kakor je tudi montiranje štedilnika, kateri izvrstno kuri in rabi primerno malo kuriva, brezhibno.

Prav rad pokažem to strokovnajaško in tudi po nizki cenil izvršeno delo, ter povabim svoje stanovske kolege gostilničarje, hotelirje in tudi hišne posestnike in iz Ljubljane da si blagovolijo ta zares lep štedilnik ogledati in pri potrebi narovšiti štedilnike kakor tudi peči pri Vaši tvrdki.

ANT. KRISPER

izdelovanje čevljev, velika zaloga pletenine, drobnega in galanterijskega blaga. Eksport kranjskih izdelkov: krtač, zobotrebcev itd.

4902a

Pozor, trgovci!

Trgovcem se nudi redka prilika za nakup lepe trgovske hiše, (nekdanj Flerinove v Domžalah), ležeče na najbolj prometnem kraju v obližju pošte, postaje, šole in petih tovarnih na križišču 5 cest. Plačilni pogoji ugodni. Pojasnila daje lastnik **Ferdo Žvekič**, veleposrednik. Dolenje pri Aidovščini, Italija.

POZOR! Interesni! POZOR!

Nova jedilnica se prodaja

kjer mi ni mogoče razstaviti v Vzorčni Velesejem, moderne in solidno izdelane jedilne opreme, zato si jo izvelite ogledati na 4663a domu rad tega je tudi cena zelo ugodna.

AVGUST CERNE, Zg. Siška 122, splošno mizarstvo.

Anton Kobi

Breg-Borovnica

4472

LESNA

industrija in eksportna trgovina

TOVARNA

upognjenega pohištva, stolov vseh vrst

Centralna pisarna: Ljubljana, Lžanska c. 22.
TELEFON ŠTEV. 549

„Pri nizki ceni“ IGN. ŽARGI

Ljubljana, Sv. Petra cesta šte. 3.

Trgovina z drobnim, pletenim in modnim blagom ter perilom in kravtami na debelo in drobno.

Največja zaloga potrebščin za krojače in šivilje.

JUGOSL. ELEKTR. D. D.

BROWN BOVERI

podružnica Ljubljana, Resljeva cesta 4, Komenskega ul. 20

Električne naprave visoke in nizke napetosti: Centralne, stikalne naprave, daljnovodi in krajevna omrežja vseh obsegov.

Elektro-materijal vseh vrst: Inštalacijski materijal, „Stotz“, elektro-porcelan, števci in ventilatorji „Isaria“.

Radio-materijal: Aparati in sestavni deli fabrikator „Isaria“ in „Maxim“, audion-ovi. Najmodernejši aparati po naročilu se izvedejo tako.

Laboratorij in preizkusna naprava za števec.

Ljubljanski velesejem, paviljon 302/304

Poslušaj, bebica moja!

Da je perilo lepo bleščeče in ima prijeten vonj, se mora prati vedno le z „GAZELA“-milom, ki je najboljši domači izdelek.

GAZELA MILO

POZOR! — Razstava v lastni hiši! — POZOR!
Trgovci, obrtniki in kmetovalci! Preden kaj kupite, oglejte si veliko zalogo pri trdki

Zalta & Žilič, Ljubljana, Dunajska c. 11

Trgovina z železnino na debelo in drobno.

Obiskovalci velesejma ne zamudite posetiti paviljona E št. 100-106

O. ŽUŽEK

STUDEBAKER

generalno zastopstvo in zaloga za Jugoslavijo najboljših svetovnoznanih avtomobilov, motociklov, biciklov

BUGATTI

PEUGEOT

The Vibrationless Twin-Cylinder

Douglas AMILCAR

Slavenska banka d. d.

Podružnica: Ljubljana

Centrala: Zagreb

Vplačana delniška glavica in rezerve preko Din 120.000.000—

Podružnice: Beograd, Celje, Dubrovnik, Gornja Radconna, Kranj, Maribor, Murska Sobotna, Osijek, Sarajevo, Sombor, Sušak, Šabac, Šibenik, Wien.

Ekspozituri: Rogaška Slatina (sezonska) in Jesenice.

Afilijaciji: Slovenska banka, Ljubljana, in Jugoslovanska industrijska banka d. d., Split.

Lasne agencije v Južni Ameriki:

Buenos Aires, Rosario de Santa Fe; v Severni Ameriki v vseh večjih mestih direktne bančne zveze.

Posreduje vse bančne in trgovske posle

z inozemstvom, posebno z Italijo in Avstrijo.

Olažuje posle eksporterjem in importerjem

s tem, da jim eskomptira menice v lirah kakor tudi v drugih inozemskih valutah.

Otvorja akreditive,

izstavlja garantna pisma ter izvršuje vse bančne posle najkulantneje.

Vloge na knjižice

in v tekočem računu obrestuje najpovoljeje.

Izdaja garancijska pisma triptike.

Srečko P. in drug, Ljubljana

parna destilacija esenc, eteričnih proizvodov, eterov in izdelovanje sadnih sokov

Telefon 110 Metelkova ul. 13 Telefon 110

priporoča:

pravi malinovec, limonov sok, arome za nealkoholne pijače, sadne etere, esence za rum i. t. d.

Paviljon „E“ 94.

Na drobno! Brez konkurence! Na debelo

Oglejte si posebno detaljno in engros trgovino

VRVARSKIH LASTNIH IZDELKOV

Prireditelj se boste da je blago napravljeno iz p.ave dolge konoplje, garantirano in sicer: VRVI za ravnove, transmisijske, dvigala in za televizijske orodje vseh dimenzij. Posebno močne opti za transmisijske (Mullerjev en), opti navdne vseh širokosti, vrvi in mreže za seno, ribje mreže in mreže (Hängemat en), bombažne mreže za otroške postelje v vseh barvah, trane torb ce ognjevarne cevi, štriki za perilo, trane vrvice, štrange, uzde, špaga, dreln, zidarske in tesarske vrvice, trakovi in vrvice za žalozije. Velika zaloga pravih tržaskih bičevnikov, bičev, goz, jermenov, morske trave, ž me vseh vrst, konjskih krtač, konjskih odel, nepremočljivih vozniških plah, juta, platna, ribaric itd. po najnižji ceni.

4719-a

Sposobno montiranje (šplaisanje)

vrvi za transmisijske in dvigala se izvrši solidno in točno.

Prva kranjska vrvarna in trgovina s konopnino

Ivan N. Adamič, Sv. Petra cesta 31

Telefon 441.

Podružnici: Maribor, Vetrinjska ulica 20, telefon 454. — Kamnik, Šulca št. 4.

Narčila in popravila se točno in vestno izvršujejo!

RAZSTAVA V LASTNI HIŠI!

Prva cementna tvornica

PORTLAND CEMENTA

GILARDI & BETTIZA, SPLIT

ustanovljena leta 1865, torej najstarejša tvornica te vrste v Dalmaciji

Izdeluje

4547a

prvovrsten portland cement

Zastopnik na Slovenijo:

Ivan Pestotnik in drug, Ljubljana, Tel. int. 949 Resljeva cesta št. 3 Tel. int. 949

Velesejemski

IZLOŽBA

:- ČEVLJEV IN NOGAVIC :-

Izjemne cene samo za čas velesejma:

Damski, špangerji, lak Din 160—

Moški, šiml, polšimi ali 160—

amerikanski 220—

Deški in dekliški, št. 25 do 30 40—

Otroški špangerji, št. 20 do 25 25—

in vsi ostali čevlji in nogavice skoro z polovično ceno samo pri:

VOIKA

Ljubljana, Kerkov trg 10/7. nad.

Dokolenice (ga naše)

Blank in Split, črne in ružave, dobro blago

dobite na ceneje, trgovci popust pri:

Izdelovalcu dokolenic

FRAN ISKRA, Sap 14, Vrhnika.

ŠOLSKE KNJIGE

za vse šole v najnovejših izdajah ima vedno v zalogi knjigarna

TISKOVNE ZADRUGE

v LJUBLJANI, Prešernova ulica šte. 54
(nasproti glavne pošte).